

Marec
2005

Številka 3
Letnik VI

Novice iz Moravske doline

OBČINA MORAVČE
1251 MORAVČE, TRG SVOBODE 4

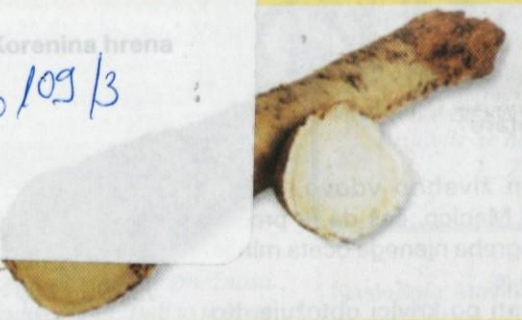
Poština plačana pri pošti
1251 Moravče "a"

Knjižnica Domžale
Ljubljanska 58
1230 Domžale

Korovina hrana

Do 109/3

Potica - nepogrešljiv del velikonočnega
pogrinjka

Blagoslov velikonočnega
ognja

Pirhi

Na Moravškem so butarice izdelovali
iz leskovih ali vrbovih vej ter brinja,
bršljina, pušpana "devet lesa".

KULTURNI DOM MORAVČE
KOLEDAR PRIREDITEV

- **25.03. ob 10. uri predavanje KSS Moravče**
- **31.03. ob 10. uri predavanje KSS Moravče**
- **2.04. ob 13. uri okrogla miza na temo »mladi in kmetijstvo«**
- **4.04. ob 17.30 prireditev za Materinski dan**
- **14.04. ob 17h. revija mladinskih zborov občin Domžale, Lukovica, Mengeš, Moravče, Trzin**
- **23.04. ob 20. uri »Vdova Rošlinka« peta gledališka predstava za abonma april in izven**

z vsebine abonmajske predstave
»VDOVA ROŠLINKA«

Spoznali boste bogato in živahno vdovo, ki kar naprej ošteva svojo hčerko Manico, češ da je preveč spogledljiva, čeprav je od pogreba njenega očeta minilo šele nekaj mesecev. Manica je seveda ogorčena, saj jo mati po krivici obtožuje. Ko obiše vdovo popotnik in ji obljubi mladega moža iz hleva pobegne telica. V hiši se prične pravi direndaj, potem pa ... Pridite pogledat!

Spoštovane matere in babice!

Ko je Bog zaupal ženi vlogo matere, jo je hkrati obdaril tudi z mnogimi darovi, da lahko to odgovorno nalogo izpolnjuje. Ob tem pa, ko je materi naložena še skrb za vsakdanji kruh, je še toliko bolj potrebno, da čuti pri tem podporo moža in družbe.

KID Limbar Moravče v sodelovanju z vrtcem in Osnovno šolo Jurija Vege ter Otroškim cerkvenim pevskim zborom,
vabi na prireditev ob materinskem dnevu.
Proslava bo v ponedeljek, 4. aprila 2005, ob 17.30 uri v KD Moravče.

Vsem materam in babicam čestitamo ob materinskem dnevu in želimo, da bi bile v tej vlogi srečne in bi z veseljem izkazovale svojo skrb in ljubezen vsem članom družine, hkrati pa bi tudi same bile deležne zvrhane mere ljubezni. Zadovoljna družina je tudi pot k boljši družbi in lepši prihodnosti naroda.

Kulturno izobraževalno društvo Limbar Moravče

VETERINARSKI DOM DOMŽALE d.o.o.
Cesta talcev 10, 1230 Domžale

Republika Slovenija, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Veterinarska uprava RS, Veterinarska inšpekcija območnega urada Ljubljana, izdaja odločbo po uradni dolžnosti, na podlagi 84. čl. Zakona o veterinarstvu, 207.čl. ZUP-a in 18 čl. Zakona o inšpekcijskem nadzoru, v upravnem postopku o izvajanju sistematičnega spremljanja kužnih bolezni in cepljenj živali v letu 2005, se bo vršilo splošno cepljenje psov proti steklini, po sledečem razporedu v občini Moravče.

Razpored obveznega cepljenja psov proti steklini

PONEDELJEK, 04. 04. 2005

09.00 - 09.15 - Velika vas pri gasilskem domu
09.30 - 09.45 - Sp.Prekar pri Krajevni skupnosti
10.00 - 10.30 - Katarija pri Srenjščku, Katarija 11
10.15 - 10.45 - Dešen pri Ribiču, Dešen 6
11.00 - 11.30 - Gora p.Pečah na križišču za Sp. in Zg. Goro
11.45 - 12.15 - Peče pri Malu, Peče 3
12.30 - 13.15 - Gaberje pod Limb.goro pri Urankarju
13.30 - 14.00 - Drtija pri Mrčunu, Drtija 14

TOREK, 05. 04. 2005

10.00 - 11.00 - Vrhpolje pri Dominiku Lenčku, Vrhpolje 18
11.15 - 12.00 - Krašče pri Gasilskem domu
12.30 - 13.00 - Češnjice pri Moravčah pri Cirilu Veselu, Češnjice 16
13.15 - 14.45 - Moravče pri KZ Emona
15.00 - 15.30 - Negastrn pri Martinu Koviču

Cepljenje psov za zamudnike je v krajih ter na mestih rednega cepljenja.

PETEK, 08. 04. 2005

15.00 - Vrhpolje
15.30 - Moravče
16.30 - Peče

Ne pozabite prinesiti s seboj izkaznice o cepljenju psov!

Cepimo vse pse starejše od 4 mesecev, breje in doječe psice pa cepimo po odstavitvi.

Psi, rojeni po 01. januarju 2003, morajo biti označeni z mikročipi v skladu s predpisom, ki ureja označevanje.

Posamezno cepljenje je v VETERINARSKEM DOMU DOMŽALE, CESTA TALCEV 10, vsak delavnik 07.00 - 12.00 in od 17.00 - 18.00, ter v sobotah od 07.00 - 09.00.

Stroški cepljenja znašajo 7.500,00 SIT.

Spoštovani!

Že nekaj številnik nisem imela možnosti napisati uvodnih vrstic, ker preprosto ni bilo prostora. Danes pa je potrebno pojasniti nekaj dejstev, ki vplivajo na naš časopis.

V novembru na skupnem sestanku izdajateljskega sveta, dopisnikov in uredniškega odbora ni bilo časa ali volje, da bi se med vse graje vključilo tudi načrtovanje novega letnika. Tako smo članice UO pripravile načrt vsebine in izhajanja, urednica pa se je dogovorila s pisci določenih rubrik za letno sodelovanje. Posebne pozornosti so bili deležni tudi oglaševalci. Že na januarškem sestanku UO je župan zahteval, da časopis izhaja v črno-belem tisku z barvno naslovnico in zadnjo stranjo. UO je sprejel sklep, da do sprejetja proračuna ali odločitve občinskega sveta o tem ukrepu izhaja po določenih proračuna za preteklo leto. Županu je bilo predlagano, da se na sejo OS uvrsti posebna točka dnevnega reda. Tudi na februarškem sestanku UO je župan zahteval, da naslednja številka izide v črno-belem tisku, posredoval podatke, da je v proračunu predlagal znižanje postavke za časopis za 2,5 mio. SIT, kar pomeni glede na minulo leto za približno tretjino sredstev manj, točke dnevnega reda o časopisu pa ni uvrstil na dnevni red seje OS. Le po vztrajanju nekaterih svetnikov na seji je bila točka uvrščena na dnevni red. Sklep OS se je glasil, da časopis izhaja v nespremenjeni obliki in se financira po Odloku o začasnem financiranju občine. Že po nekaj dneh sem dobila odredbo župana, koliko znaša dvanajstina stroškov v preteklem letu, čeprav časopis izhaja le desetkrat v letu, in predpostavko po črno-belem tisku. Jasno je, da svojo odredbo župan lahko tudi udejani, saj je podpisnik naročilnice za tisk. Njegova odločitev bo hkrati jasen dokaz, ali imamo župana, ki ravna po demokratičnih načelih in upošteva tudi mnenja in potrebe drugih, npr. svetnikov in občanov, ali pa takšnega, ki pravi, da se je tako odločil in pika, kar pa ni več demokracija temveč diktatura.

Tudi nenehne tožbe o pomanjkanju denarja, počasi dobivajo ironične razsežnosti. Moder gospodar bi verjetno iskal poti, kako nasititi volka in ohraniti ovco celo in na ta način pokazal svoje voditeljske in ekonomske zmožnosti izogibajoč se obtožb predhodnikov in nenehnega jadikovanja. Tudi to je nova priložnost, da bomo čez leto in pol z lahkoto rekli: »Ja, ta pa zna!«

Ob vsem tem neokretnem merjenju politične (ne)moči, ki jemlje ustvarjalne moči namenjene vsebini časopisa, se pojavlja še eno vprašanje, in sicer če za vsem skupaj ne tiči le en sam problem: kako si podrediti občinski časopis, da bo postal županov časopis. Upam, da je to le neutemeljen preblisk!

Naj na koncu dodam še čestitke vsem staršem, predvsem materam, ki danes praznujete in željo, da bi s svojim poslanstvom znali odgovorno vzgajati in ljubiti. In vsem, ki praznujete velikonočne praznike, želim, da bi spodbudno z obujenim zaupanjem vase in druge zmogli živeti polno življenje.

BERNARDA MAL, odgovorna urednica

Društvo sp. in Zg. Tuštanja vabi na 12. tradicionalno Prvomajsko srečanje, ki bo 1. maja 2005 na gradu Tuštanj pri Moravčah.

Vabimo vse ljubitelje, lastnike in uporabnike oldtimerjev (avtomobilov in motorjev starejših od 30 let), da sodelujete v povorki in širšemu občinstvu pokažete svoje lepote.

Zbirno mesto bo ob 11. uri pri gostišču Soklič (Zalog pod Sv. Trojico), start pa bo ob 12.30 uri. Povorka bo potekala na relaciji Zalog pod Sv. Trojico - Krašče - Tuštanj.

Program, ki ga nudimo obiskovalcem se bo pričel ob 11.00 uri z Živ-Žavom in Damjano Golavšek, ob 12.30 bo nastop skupine Polka punce, ob 13.30 Nataša Madjar, ob 14.30 Vili Resnik, ob 16.30 ansambel Svetlini, ob 18.00 Mambo Kings in od 20.00 ure dalje ponovno ansambel Svetlin.

Bogat ribolov.

Za dobro domačo hrano bodo poskrbeli prijazni gostitelji.
Prireditve bo ob vsakem vremenu.

FOTOGRAFIJA

Za vse, ki se jeseni še niste mogli odločiti, da bi se udeležili začetnega tečaja digitalne fotografije in za tiste, ki ste bili s prijavo prepozni,

**bomo v aprilu ponovno organizirali
začetni tečaj
(seveda, če bo zadosti prijav – pribl. 15).**

**Prijave sprejemamo do 6. aprila
na tel. 041 326 292 (Danica Jančar),
kjer boste izvedeli vse podrobnosti.**

Če pa Vas zanima nadaljevalni tečaj, Vam sporočamo, da pri Turističnem društvu Moravče posebnega tečaja nismo planirali. **Poglobitev znanja vam ponujamo na tematskih delavnicah odprtega tipa v okviru nove foto sekcije društva.**

Delavnice bodo potekale skozi vse leto, najverjetneje enkrat mesečno, oz. po dogovoru.

Prvo srečanje bo že 30. marca ob 19. uri v sejni sobi Občine (nad trgovino Tuš) in bo namenjeno utrjevanju začetnega znanja o delovanju fotoaparata, o njegovih nastavitvah in funkcijah.

Prijavite se na zgoraj navedeni telefon.

Za Turistično društvo Moravče
Danica Jančar

Naslednja številka Novic iz Moravske doline bo predvidoma izšla **22. aprila**. Vaše prispevke pričakujemo do **6. aprila**.

Oddate jih lahko na sedežu Občine Moravče osebno, pošljete po pošti ali elektronski pošti moravske.novice@moravce.si.

Novice iz Moravske doline

25. marec 2005, Letnik VI, Številka 3

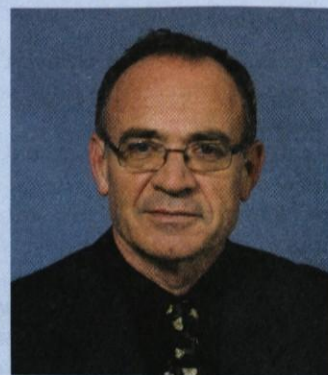
Novice iz Moravske doline je informativno glasilo Občine Moravče, ki je tudi izdajateljica. • Izhaja predvidoma enkrat mesečno in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno. • Sedež izdajatelja in naslov uredništva: Občina Moravče, Trg svobode 4, 1251 Moravče, telefon 7231-229. • Izdajateljski svet: Martin Rebolj (predsednik), Roman Cerar, Jože Klopčič, Roman Novak, Anton Pačnik, Stanislav Ravnikar, Renata Videgar, Ivan Vidic. • Odgovorna urednica: Bernarda Mal, E-pošta moravske.novice@moravce.si, tel. 031 452 022. • Pomočnica urednice, oglasno trženje: Katarina Peterc, tel. 031 340 573. • Uredniški odbor: Branka Bizjan, Bojana Dorič, Darinka Grum, Jelka Lalič, Francka Toman, Ivica Zorko - Zupančič. • Medij Novice iz Moravske doline je vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 374. • Lektoriranje: Bernarda Mal. • Oblikovanje in priprava za tisk: Andrej Lombar. • Tisk: Tiskarna Januš. • Naklada 1550 izvodov.

Vsi prispevki, ki jih pošiljate za objavo, morajo biti lastnoročno podpisani, imeti morajo datum in kraj pisanja, naslov prispevka, zapis avtorja besedila in fotografij. Če pišete v imenu društva, politične stranke, skupine ljudi, opremito dopis z žigom in podpisom odgovorne osebe. Poleg prispevka, če imate le možnost, oddajte tudi zapis na disketi ali ga pošljite po E-pošti. Prispevki naj ne presegajo 1800 znakov vključno s presledki. V nasprotnem primeru bomo prisiljeni prispevek zavrniti ali krajšati. Rokopisov ne sprejemamo! Slikovnega in pisnega gradiva ne vračamo!

Spoštovane občanke in spoštovani občani!

Prvi meseci letošnjega leta so minili v znaku zime, nizkih temperatur, skratka neprijaznega vremena. Vesel sem, da počasi a vztrajno prihaja v naše kraje pomlad. Zakaj vam to pišem? Predvsem zato, ker si želim, da bi se ta otoplitev, jasnejši dnevi in več svetlobe dotaknile večine naših svetnikov Občinskega sveta Moravče.

Kot sem že večkrat javno omenjal, je naša občina v veliki proračunski finančni krizi. V preteklem letu se je prekomerno trošilo in zadolževalo. Proračun je bil prenapihnen in nerealen. Tako kot v vsakdanjem življenju mora tudi občina poravnati te račune za nazaj. In to leto je prav leto 2005. Res je trajalo kar nekaj mesecev, ki sem jih potreboval, da sem **uspel pregledati vso dokumentacijo**, se seznaniti s pravnimi podlagami delovanja lokalne skupnosti, pridobiti krog sogovornikov po posameznih ministrstvih, na katera je po svojem delovnem področju občina še kako vpeta. Mogoče sem kdaj deloval celo nekoliko nerodno, a vedno dobronamerno.

Toda normalni življenjski tok se umirja in Občina ponovno začne delovati v začrtanih okvirjih. Žal je dediščina, ki sem jo dobil, precej klavrna in kot posledica takega stanja je tudi **Računsko sodišče**, ki te dni pregleduje poslovanje Občine v preteklih letih. Seveda sedaj o tem ne bi govoril, kajti časa in priložnosti bo za to še dovolj.

Vrnil bi se k mojim uvodnim stavkom. Pred kratkim sem na osnovi vseh dejstev, ki jih navajam, sestavil **osnutek proračuna**, ki kaže povsem jasno sliko trenutnega stanja občine.

V mojem predlogu osnutka, ki ga je obravnaval in zavrnil Občinski svet, gre za realen proračun, ki mora korigirati »grehe« preteklosti v višini 164 milijonov SIT. V praksi to pomeni, da bodo vsi porabniki proračunskih sredstev v letu 2005 močno prikrajšani. Pri tem ne bom delal razlik med posameznimi proračunskimi porabniki. Za tako imenovani investicijski del proračuna praktično ni ostalo skoraj nič. Nekaj malega, kar bo moč koristiti, pa namenjam našim krajem in ljudem, ki so bili v celotnem obdobju delovanja naše občine zapostavljeni in odrinjeni na stran, kot da ne bi bili to naši občani in to ne naši kraji. Gre za območja, ki ne prinašajo zmagovalnih volilnih glasov in ki nimajo »svojih« svetnikov v OS. Njim namenjam v tem osnutku nekaj sredstev za vodovod in ceste. Vem, da je to premalo za te kraje in te ljudi, a tudi oni bodo morali v letu 2005 nositi breme slabega poslovanja v preteklem letu, dveh.

Upam in želim si, da bo leto 2006 bistveno boljše in tudi investicijsko ugodnejše. Prav za to moramo stopiti na realna tla, plačati dolgove starih napak in smelo zakorakati v novo razvojno obdobje, ki se bo začelo v letu 2006.

Žal pa je tak osnutek proračuna zavrnila skupina svetnikov. Ker sem odprti človek, brez dlake na jeziku, sem jih

seveda povprašal, kje so razlogi in argumenti za takšno odločitev.

Pričakoval sem tehtne predloge in pripombe, a žal ni bilo nič od tega. Vsak si je želel le veliko več denarja, ki bi ga lahko pri drugi obravnavi proračuna, torej pri obravnavi predloga z amandmaji prerazporejal na sebi ljube postavke brez realnih osnov. Povedali so mi le nekaj nerealnih predlogov.

Slišal sem besede o nujnosti izgradnje smučarsko skakalnega centra, ki bi naj bila absolutna prioriteta. Dosti se je govorilo o visokih zahtevah po kvalitetnem barvnem tisku časopisa.

To pa je tudi skoraj vse, kar je bilo glasno izpostavljenega.

Odkrito moram priznati, da me je čudila popolna nezrelost razprave in predvsem sprenevedanje ob dejanskem finančnem stanju v občini prav od ljudi, ki to občino predstavljajo tudi v širšem prostoru.

Kaj pomeni ta sklep občinskega sveta?

Pomeni izgubo vsaj enega meseca, ko proračun ne bo sprejet in s tem bistveno okrnjeno delo Občine.

Prihodkovne strani proračuna enostavno ni moč prenapenjati in prikazovati lažnih namišljenih prihodkov. To so počeli v preteklosti in sedaj smo tam, kjer smo. Soočili smo se z realnostjo in to realnost bodo morali sprejeti tudi svetniki NSI, tako imenovani »neodvisni« svetniki in dva svetnika SLS.

Strinjam se, da obstaja dodatna možnost razvoja občine Moravče tudi v letu 2005. Tudi sam sem ponosen, da ima tako mala občina kot so Moravče kar dva poslanca. Poslanca v Državnem zboru in poslanko v EU parlamentu.

Kaj lahko torej pričakujemo od njiju? Če pogledamo sosednje občine, ki so imele ali imajo poslance v Državnem zboru, lahko vidimo, kako zelo so prispevali k razvoju občine.

Konkretni projekti in velika finančna sredstva so bila realizirana v teh naših sosednjih občinah. Pa naj gre to za Lukovico, Litijo, Zagorje ali Domžale.

Zato osebno to pričakujem tudi od našega poslanca že v letu 2005. Državni zbor bo namreč v aprilu oziroma maju sprejemal rebalans proračuna Republike Slovenije. To je tudi formalno čas za vsebinske korekcije, ki jih načrtuje vlada. Pričakujem, da bo naš poslanec zagotovil cca. 200 milijonov SIT, ki bi jih namenili izgradnji obvoznice.

Tolikšna je namreč ocena investicijskega obsega del. Naš poslanec naj predlaga, da se ta sredstva vzamejo iz postavke izgradnje avtocestne infrastrukture.

Osnove za obrazložitev so dane. Zaradi izgradnje avtoceste v Krtini so se prometni tokovi zelo spremenili in skozi same Moravče danes teče promet, ki je kar za 500% večji kot pred sedmimi, osmimi leti, ko še ni bil vzpostavljen koridor skozi naš center. Kaj to pomeni za nevarne šolske poti, pa najbolje veste vi, starši šoloobveznih otrok, ki vas dnevno skrbi, ali se bodo vaši otroci varno vrnili iz šole.

Ker je NSI vladna stranka, ne vidim razloga, da naš poslanec tega ne bi realiziral v letošnjem letu. Oči vseh občanov in tudi mene osebno so uprte v ta pričakovanja. Le tako bomo lahko cenili in ocenjevali delo našega poslanca.

Prav tako vidim veliko možnost za izgradnjo smučarsko skakalnega centra. Kolikor poznam ta projekt, gre za zelo obsežno in zahtevno materijo.

Občina Moravče seveda ni in ne more pokriti takšne investicije, ki bi v celoti stala čez milijardo SIT. Poleg skakalnica in komunalne infrastrukture, so bili tu mišljeni bazeni, zunanja igrišča, telovadnice za skakalce, ki bi tu nabirali kondicijo za tekmovanja itd... Vsekakor zelo smel projekt, ki ga osebno podpiram. Vendar pa se moramo vprašati, kje pridobiti tako ogromna sredstva.

Za takšno investicijo mora biti interes v gospodarstvu in turizmu. Torej potrebujemo investitorja in sponzorje. Ker gre v bistvu za projekt, ki bi pokrival širše območje tudi izven Slovenije (vsaj tako so mi povedali), je to enkratna možnost za angažiranje naše EU poslanke. EU parlament je mesto lobiranja in navezovanja političnih in gospodarskih stikov. Prepričan sem, da bo naši poslanki uspelo pridobiti investitorje in sponzorje za tako pomemben mednarodni projekt. Občina bo seveda pripravila vse potrebne prostorske akte in tako omogočila začetek investicije. Občini bo vseeno, ali bodo investitorji iz Švedske, Nemčije, Avstrije ali Španije. Na potezi je torej naša EU poslanka. Za tak projekt pa bo že prej omenjena obvoznica še kako potrebna.

Konec letošnjega leta bomo lahko skupaj ocenili realizacijo dela obeh poslancev.

Sedaj pa nazaj na realna tla občine. Žal občinski proračun ne more s svojimi sredstvi podpreti takšnih projektov.

Realnost v letu 2005 je veliko bolj kruta. Zato bo moral tudi naš časopis doživeti minimalno korekturo. Resno sem razmišljal o smiselnosti obstoja časopisa-mesečnika, kajti pretok informacij zahteva ažurnost. To pa je nedvomno radio oziroma TV. Odzivnost in odmevnost kažeta, da je TV že zdavnaj prehitela naš časopis. Kljub temu pa je v kronološkem smislu tiskani medij pomemben. Zato sem predlagal, da časopis ostane. Zmanjšati pa se morajo stroški pri tisku časopisa podobno, kot to urejajo v nekaterih drugih bolj bogatih občinah.

Proračun 2005 bo pomenil zategovanje pasu.

Opozoriti moram na razmišljanja nekaterih svetnikov, da

se ne sprejme proračun in da se financiramo po dvanajstih letih iz preteklega proračunskega leta. Vemo pa, da to proračunsko obdobje ni bilo realno in je povzročilo veliko zadolženost občine. Ker pa letošnji proračun oziroma obseg sredstev ne zadošča niti za pokrivanje dvanajstih let, le teh enostavno ne bo v pričakovanem obsegu. Če to nekaterim ni jasno, naj povprašajo na Ministrstvu za finance in dobili bodo jasen odgovor. Zavedati se moramo, da ima vsak od nas svoja pooblastila in odgovornost.

Župan ima vso pravico predlagati proračun, opozicija pa ga dopolniti / spremeniti. **Toda za vsak predlog kot za vsako (amandmajsko) spremembo proračuna prevzame odgovornost predlagatelj oziroma tisti, ki predlog oziroma spremembo izglasuje.**

Spoštovana skupina svetnic in svetnikov, odsvetujem vam politično špekuliranje. Odločil sem se, da bom deloval javno in pregledno tudi za naše občanke in občane, zato bom o takšnih poskusih sproti obveščal javnost.

Sprejem letošnjega proračuna je torej odvisen od vaše streznitve in vašim sprejetjem stvarnosti v možnih načrtih občine za leto 2005.

Slabo namernost takšnega vašega početja bodo lahko ocenjevali vsi tisti naši občani, ki bodo zaradi takega dela občinskega sveta zelo prikrajšani.

Prav zaradi tega pomembnega dejstva pišem tako odkrito in jasno, brez leporečja in všečnosti bralcem, našim občanom in občankam.

To bom počel tudi v bodoče in sproti seznanjal vse z bistvenimi dogodki občinskega sveta, ki bodo pomembno vplivali na naše delo.

MARTIN REBOLJ, župan

JAVNO NAZNANILO

o javni razgrnitvi podatkov za odmero nadomestila za uporabo nezazidanega stavbnega zemljišča

Občina Moravče obvešča občane, ki so lastniki ali uporabniki nezazidanih stavbnih zemljišč (zavezanci za plačilo nadomestila za uporabo nezazidanega stavbnega zemljišča), o javni razgrnitvi podatkov za odmero nadomestila za uporabo nezazidanega stavbnega zemljišča.

Javna razgrnitev bo v času od 4.4.2005 do 6.5.2005 v prostorih Občine Moravče, Oddelek za prostor in gospodarsko javno infrastrukturo, Trg svobode 4, 1251 Moravče.

V času javne razgrnitve lahko zavezanci za plačilo nadomestila za nezazidana stavbna zemljišča **podajo pripombe na podatke**. Pripombe podajo zavezanci na obrazcu, ki ga pridobijo v času javne razgrnitve. Pripombe morajo zavezanci priložiti ustrezne priloge (npr. izris iz zemljiškega katastra, lokacijsko dokumentacijo, lokacijsko, gradbeno ali uporabno dovoljenje, drugo upravno dokumentacijo ali izpis iz uradnih evidenc). V nasprotnem primeru pripombe ne bomo mogli upoštevati.

MARTIN REBOLJ, župan občine Moravče

Prvi predlog proračun zavrtnjen in čaka na usklajevanje s svetniškimi skupinami

V četrtek, 10. marca 2005, je v veliki sejni sobi Občine Moravče potekala 19. seja OS, katere se je udeležilo 10 svetnikov in 3 svetnice. Obravnavali so deset točk dnevnega reda, čeprav se je zataknilo že pri sprejemanju le-tega. Zavrtnjen je bil prvi predlog proračuna in podelitev enega občinskega priznanja, v 30 dnevno javno obravnavo je bil posredovan predlog Odloka o organizaciji in delovnem področju Občinske uprave Občine Moravče. Z dnevnega reda je bila umaknjena točka o sprejemu predloga o imenovanju predstavnikov Občine Moravče v Svet OŠ Jurija Vege Moravče zaradi neustreznega postopka pri pripravi predloga. Na seji pa je prvič sodelovala tudi novo zaposlena direktorica občinske uprave Nevenka Zaviršek. Seja je potekala v precej razburljivem vzdušju, včasih celo osebnem in žaljivem z vtisom, da svetniki opozicijskih in koalicijskih strank govorijo različne jezike ali pa slišijo le tisto, kar hočejo. Sejo je vodil svetnik Stanislav Ravnikar.

Pri sprejemanju dnevnega reda se je zataknilo že pri uvrstitvi dveh točk, in sicer o občinskem časopisu in cesti skozi center Moravč. Ker je grozilo, da bo seja zaradi nesprejetega dnevnega reda prekinjena, so se svetniki le sporazumeli in točki na dnevni red uvrstili.

Brez zapletov so svetniki sprejeli sklep o začasnem financiranju proračunskih potreb Občine Moravče od 1.4.-30.6.2005 oz. do sprejetja proračuna. Edini pomislek je bil glede plačila pogodbenih obveznosti in zamudnih obresti, ki bi posledično nastale. Župan je pojasnil, da je denar za to zagotovljen.

Predlog za sprejetje **Odloka o organizaciji in delovnem področju Občinske uprave Občine Moravče po skrajšanem postopku je bil zavrtnjen**, ker so svetniki v razpravi ugotavljali pomembnost odloka in so zahtevali 30-dnevno javno obravnavo. Odlok se je moral pripraviti po zahtevah nove zakonodaje in uvajanja novih delovnih področij, ki se prenašajo iz upravnih enot na občino (npr. gradbeno področje). Bistvene ugotovitve, da je v občinski upravi premalo zaposlenih (8,5 delavca, po normativu lahko 10,5), da je kader prestar in ima prenizko stopnjo strokovne izobrazbe, je demantiral podatek, da delavci uprave torej dosegajo nadpovprečne rezultate svojega dela in si zato zaslužijo vso pohvalo. Vsak delavec pa pokriva preveč različnih delovnih področij. Novost v sistematizaciji, ki jo prinaša odlok, je v zaposlitvi še enega delavca, mladega pripravnika z ustrežno visoko izobrazbo, ki bo skrbel za dokumentarno delo v glavni pisarni, saj sedaj občina nima urejenega arhiva. Iz odloka je izpeljan tudi načrt zaposlovanja in katalog delovnih mest. Svetniki so izražali glavne pomisleke glede finančnih posledic zaradi zaposlovanja, vsebinsko neprečiščenega besedila, županove obljube, da ne bo na novo zaposloval in o področju inšpekcijskih organov občine. Nova direktorica je pojasnila, da so inšpekcijske službe skupne za več občin, da bodo zaposlili pripravnika, za katerega bo nekaj sredstev prispevano iz državnega proračuna za prvo zaposlitev.

Tudi pri sprejetju sklepa o podelitvi občinskih priznanj za leto 2005 ni šlo gladko, saj svetniki niso v celoti podprli predloga Komisije za priznanja Občine Moravče. Zavrtnili so predlog za podelitev plakete Anteju Pajku za 38-letno delo v pedagoškem poklicu in sodelovanje pri PD, ZLSD in OO NOB. Sporen je bil predvsem podatek o predlagatelju, ki je bil ožji družinski član. Potrdili pa so podelitev priznanja Leonu Lavriču za delo v PD, za opravljanje nalog tajnika in izdajo knjige *Odsev blišča moravških gradov*. Svetniki pa so imeli tudi pripombe glede postopka pri delu komisije. (O drugih nagradjenih več preberite v posebnem članku na str. 10 in 11.)

Občinski svet je bil seznanjen s poročilom o porabi sredstev za nadomestne volitve župana. Kandidati so skupno porabili 697.234,00 SIT, od tega največ kandidat ZLSD, najmanj pa kandidat SDS. Izračunano dovoljeno porabo je presegel le samostojni kandidat. Na vprašanje svetnice, koliko je izvoljeni župan porabil za oglaševanje na ATV in od kod so bila črpana

sredstva, župan ni hotel odgovoriti.

Iz predloga proračuna za leto 2005 je razbrati, da bo občina razpolagala s 578.223 mio. SIT, od tega je 35% planiranih prihodkov iz naslova dohodnin občanov, ostalo pa so prihodki iz drugih virov. Odhodki so planirani v višini 600.638 mio. SIT, kar pomeni 22.415 mio. SIT proračunskega primanjkljaja. Župan je v obrazložitvi pojasnil svoje poglede na delitev sredstev in varčevalne ukrepe, ki jih predlaga, kar pa pomeni predvsem znižanje postavk na področju kulture, šolstva, turizma, sociale in prenos sredstev na izgradnjo infrastrukture (ceste in vodovod). Svetniki so prvi predlog zavrtnili, zato je župan obljubil, da se bo sestel s svetniškimi skupinami in poskušal upoštevati utemeljene predloge. V razpravi so svetniki opozarjali na nesodelovanje vseh strank pri pripravi, odpiranje novih investicij namesto dokončanja že začelih, za kar zavezuje župana že predhodni sklep občinskega sveta, premalo sredstev na področju šolstva, turizma, kulture, športa. Svetnik Cerar je predlagal uvedbo čarobne paličice od tistih, ki toliko zahtevajo. Dejstvo, da proračunski predlog ni bil pripravljen s sodelovanjem vseh svetnikov, je prineslo tudi rezultat nesprejetja prvega predloga in posledično tudi poznega sprejetja proračuna za tekoče leto ter izvrševanje investicij bo znova možno po najbolj črnih prognozah šele v zadnji četrtini leta.

Občinski svet je sprejel sklep o enakem načinu financiranja in izhajanja občinskega časopisa.

Informacije o problemu ureditve ceste skozi Moravče, ki naj bi se začela urejati v letu 2006, če bo občina zagotovila soglasja za odstop zemljišč (enkrat je to že povzročilo preložitve del) in denar za izgradnjo pločnikov in pripadajoče infrastrukture, kar bi občino v 4 zaporednih proračunskih letih stalo okoli 100.000 mio. SIT. Prva faza je ureditev cestišča od odcepa za Češnjice do odcepa Ceste na Grmače. Načrti predvidevajo tudi rušenje ene hiše, vendar se lastnik s tem ne strinja. Župan je nagovoril tudi poslanca Franca Capudra, naj »zrihta« nekaj denarja iz državnega proračuna, ker to pričakuje od njega on in občani. Capuder je pokazal veliko mero pripravljenosti za sodelovanje, če bo seveda vedel za pogovore in aktivnosti, ki jih vodi občina, saj želi pomagati, vendar se to lahko doseže le z odkritim sodelovanjem in obveščanjem. Župan je enaka pričakovanja izrazil do evropske poslanke.

BERNARDA MAL

Čas res hitro beži, že so pred nami občinski in velikonočni prazniki. Vsem občanom želimo lepo praznovanje občinskega praznika, ki naj bo pravi praznik tudi v dušah vseh, ki krojijo občinsko politiko, z željo, da se bodo modro odločili pri pripravi občinskega proračuna in poskrbeli, da bo prišlo v občinsko blagajno tudi kaj denarja iz drugih virov.

V velikonočnem času pa želimo vsem predvsem obilo osebnega miru in lepo praznovanje v krogu svojih dragih. Najpomembnejši simbol Velike noči je seveda jajce – simbol rodovitnosti in življenja, ki naj vse spremlja v letu, ki je pred nami.

SLS.
Slovenska ljudska stranka

OO SLS Moravče

ZDRUŽENA LISTA
socialnih demokratov
Občinski odbor Moravče

Aktualno v ZLSD

Naša stranka se pripravlja na 5. kongres, ki bo 2. aprila v Ljubljani. Pripravljajo se predlogi za volitve organov stranke, predlogi sprememb in dopolnitev statuta.

Novice iz Evropskega parlamenta

Evropski parlament je obeležil mednarodni dan žensk. Predsednik Evropskega parlamenta Josep Borrell je dejal, da »se bo moralo za dosego enakosti med spoloma spremeniti predvsem vedenje moških«.

Tudi v **Moravčah** smo obeležili dan žensk s prijazno prireditvijo, ki jo je pripravila naša stranka.

OOZLSD Moravče, Vojka Rebolj, tajnica

Mnenje svetnika Občine Moravče

Spoštovani!

V Občinskem svetu Občine Moravče sem svetnik že od leta 1998 in upam si trditi, da kar dobro poznam razmere, v katerih se je znašla naša občina, in ker se čutim moralno odgovornega, sem dolžan obvestiti o dogajanjih tudi vse občane.

Na zadnji seji Občinskega sveta smo obravnavali Predlog osnutka občinskega proračuna za leto 2005, ki ga je pripravil in predstavil župan Martin Rebolj. Pojasnil nam je, da je proračun varčevalno naravnani že iz vsakomur znanih razlogov, ki jih je že večkrat javno pojasnil preko časopisa in televizije. Dejstvo je, da tretjino letošnjega proračuna predstavljajo obveznosti, ki izhajajo iz pogodb lanskega leta in ker denarja ni, je prisiljen zmanjšati porabo na vseh področjih proračuna in upoštevati realne prihodke. S predlogom proračuna smo se strinjali svetniki: Ivanka Kocjančič, Rajko Vavpetič, Stane Ravnikar, Žarko Rudolf, Roman Cerar in menili, da je primeren za javno obravnavo.

Svetniki: Franc Capuder, Milan Kunavar, Janez Prašnikar, Tone Stenko, Renata Vidergar, Franc Majdič, Jože Ribič in Branka Bizjan so predlog proračuna zavrnil, ne da bi navedli tehtne argumente. Kljub vsem pojasnilom in prošnjam, naj razumejo, kakšno je finančno stanje, za katerega župan sam ni odgovoren, so kot majhni otroci vsak za svoje področje zahtevali, da se denar mora najti. Bolj pomembno se jim zdi, v kakšnih barvah bo natisnjen časopis, pa čeprav bi pri tem lahko prihranili 2,5 mio SIT, in gradnja »nordijskega skakalnega centra«, ki se mora po njihovem mnenju na vsak način nadaljevati, kot pa izgradnja cest, vodovodov in komunalne infrastrukture. Poslanec Državnega zbora Francu Capudru so se zdele vprašljive postavke za cesto Kovačija, Tlačnica ter vodovoda Kal in Sv. Mohor. Pričakoval sem, da se bo odgovorno in preudarno odločal, tako kot se za poslanca v Državnem zboru spodobi. Očitno pa je, da mu omenjeni svetniki slepo sledijo pri neodgovornem vedenju.

Navedeni svetniki so imeli tudi pripombe na razdelitev sredstev za društvene dejavnosti. Tone Stenko je menil, da je premalo sredstev namenjenih za gasilce. Verjetno je s

Na zadnji seji občinskega sveta je bila osrednja točka dnevnega reda sprejemanje osnutka občinskega proračuna za leto 2005.

Osnutek so zavrnilo tudi vsi štirje svetniki Nove Slovenije zaradi mnogih razlogov.

Ob prevzemu funkcije je župan Martin Rebolj izrazil željo po sodelovanju in je celo predlagal, da bo sklical vse predsednike strank oziroma vodje svetniških skupin in se z njimi posvetoval. Ugotavljamo pa, da te svoje obljube niti ni poskušal izpolniti in je najvažnejši akt, ki ga sprejema občinski svet, predlagal brez kakršnegakoli posvetovanja z našo stranko. Poslal je sicer vabila predsednikom občinskih odborov, naj skličejo odbore in obravnavajo predlog proračuna, vendar je potem na tistih odborih, ki so bili sklicani, pojasnil, kako ni denarja, da je bilo v preteklosti že vse zapravljeno in je potrebno varčevati z denarjem. Tako je pripravil osnutek proračuna, ki je neusklajen. Pri nekaterih postavkah so se sredstva močno zmanjšala, za začete investicije ni predvidenih sredstev in jih je izločil, odpirajo se nove postavke, ki niso v skladu z Razvojnim programom občine Moravče. Celotna sredstva, ki jih občani namensko zbirajo za svoje investicije, niso v celoti predvidena za namen, za katerega se zbirajo.

*Ob vsem tem tudi ugotavljamo, da ima župan neprimeren odnos do svetnikov in svetnic, delavcev občinske uprave in občanov in da je njegovo ravnanje daleč od demokratičnih načel. Če želi z nami sodelovati, nas bo moral tudi kaj vprašati in upoštevati naše predloge, sicer ne moremo glasovati za nekaj, kar je v nasprotju z našimi načeli in programi. In tudi nenehno poudarjanje o zapravljenem denarju ni na mestu, saj je bil občinski denar **UPORABLJEN za pomembne naložbe in ne zapravljen.***

N.Si čestita vsem materam za današnji praznik in vsem želi doživeti velikonočne praznike

OO N.Si Moravče

*tem mislil na Gasilsko zvezo Moravče in financiranje njene dejavnosti. Svetnik N.Si Tone Stenko, se vam zdi primerno, da Gasilska zveza Moravče porabi skoraj polovico denarja, ki ga dobi iz proračuna za izplačilo honorarjev? Za tajniška dela v Gasilski zvezi Moravče zasluži prostovoljna gasilka *00.000,00 SIT.*

Nekateri posamezniki v naši občini na račun svojega dela v društvi služijo lepe denarce in verjetno bi bilo dobro javno objaviti, da jih je kar nekaj, ki letno pospravijo med 500.000,00 in 1.000.000,00 SIT. Predlagam, da komisija, ki jo vodite vi, gospod Tone Stenko, pridobi te podatke in jih objavi. Prepričan sem, da bo občane zanimalo, kaj se dogaja z njihovim denarjem.

Sprašujem se, ali svetniki, ki so zavrnilo predlog proračuna vedo, da so s svojim neodgovornim vedenjem podaljšali proceduro sprejema proračuna za mesec ali dva in onemogočili izvajanje še tistih nekaj investicij?! Omenjeni gospodje in gospe se očitno ne zavedajo odgovornosti, ki so jim jo naložili volivci, zanimajo jih le ozki privatni interesi. Lahko vsaj upam, da se bodo glavni akterji nasprotovanja predlogu proračuna oglasili v časopisu in širši javnosti pojasnili svoje argumente.

Roman Cerar, svetnik SDS

Nevenka Zaviršek, nova direktorica občinske uprave Občine Moravče

V naše okolje ste prišla iz Šmarja-Sap, verjetno so občutki nenavadni.

Prvi stik z Moravško dolino je bil resnično vznemirjajoč. Skoraj ne morem verjeti, da še obstaja tako neokrnjena narava, takšna oaza miru, v neposredni bližini Ljubljane.

Prvi stik z zaposlenimi na občinski upravi pa mi da vedeti, da imam opravka z delavnimi ljudmi, kar zelo cenim.

Na mesto direktorice občinske uprave ste prišli s samega vrha, z ministrstva. Tudi tovrstna sprememba je opazna.

Na teh »visokih« mestih, če smem uporabiti vaš termin, je tudi zelo visoka kultura obnašanja, oblačenja, komuniciranja, skratka, res je precej drugače. Tudi vse to zahteva določeno pozornost, zbranost, včasih že meji na napor. Nova kultura mi prija, saj sem rojena na podeželju in ves čas dejansko živim v vašem okolju.

Na vseh nivojih, na vseh delovnih mestih so tudi določeni problemi. Veliko jih v dveh tednih vašega delovanja najbrž še niste uspeli odkriti.

S problemi na Občini Moravče sem bila v dobršni meri seznanjena že pred sprejemom na delovno mesto, saj sem kot predstavnik ministrstva že sodelovala pri nasvetih in reševanju določenih zadev v zvezi z delom na občinski upravi. Zato sem na novo delovno mesto s seboj že prinesla določene akte. Nujna se mi zdi pridobitev pravnika. Ker je problem s sredstvi proračuna, bomo zaenkrat zaposlili pripravnika. Potrebna je posodobitev pisarniškega poslovanja z elektronskim pisarniškim poslovanjem, ki bo v podporo poslovanju ter dane možnosti za povezave z e-upravo in novimi sistemi.

Potrebe po finančnih uspehih so zelo očitne. Kateri so aduti naše občine, oz. kje vidite možnost za pridobitev sredstev, ki so večno v pomanjkanju?

Usmeritev občine vidim na področju usmerjenega kmetijstva,

pridobivanja in prodaje bio prehrane, turistične ponudbe. Najbolj nesprejemljiva bi bila industrija s svojimi ekološkimi problemi. Občina mora kandidirati na evropskih razpisih in pridobiti določena sredstva. Seveda so potrebni dobri programi, da bomo konkurenčni.

Dela je torej veliko, k sreči je tudi dan vedno daljši.

Resnično mi pride prav.

Ker ne zmorem pravočasnega povratka domov, čeprav me doma čaka družina. Trije otroci, ki so že skoraj odrasli, razumejo mojo odsotnost in obveznosti, ki sem jih sprejela z direktorskim mestom. Sicer pa sem že delala na občinski upravi Grosuplje in vem, da je delovno področje obsežno in zahteva dokončanje del.

Poznate naš časopis Novice iz Moravske doline, ki ga imajo ljudje zelo radi? Zaradi predloga, da se preide na črno bel tisk, je veliko hude krvi. Želela bi vaš komentar.

Z vašim časopisom sem se seznanila pred kratkim. Moravske novice so lokalni časopis, ki na pregleden način posredujejo občanom kroniko kraja. Ukrep je finančne narave in le začasen. Malo bo treba potrpeti, nekaj številik bo tiskanih v črno-beli tehniki, ovitek pa ostane barvni.

Hvala za pogovor in veliko delovnih uspehov, ki jih bodo zelo veseli občani Moravč.

DARINKA GRUM

PET MINUT S SVETNICO

Renata Vidregar, najmlajša svetnica SMS

Glede na to, da ste svetnica iz vrst mladih, torej SMS, sem bila prepričana, da se bom srečala z gospodično.

Iz rodnega, a hribovskega kraja v zagorski dolini sem se poročila na prelep in dokaj raven kraj v Moravško dolino. Hodim v službo, imam pa tudi dva sinova. Brezskrbni dekliški dnevi so že lep čas za menoj, vendar še zelo čutim z mladimi. Želela sem se spoznati z njimi.

Ponudila se je priložnost ustanovitve SMS v občini Moravče. Dobili smo nepričakovano veliko glasov. Posebne reklame v predvolilnem času nismo imeli, razen v obsegu, kot je dovolila in omogočila Občina Moravče. Prav zato sem bila zelo presenečena, ko smo dobili toliko glasov, da smo dobili eno svetniško mesto.

Ko pride »mlada« k hiši, pričakujejo od nje čisto kaj drugega kot pa, da bo izostajala od doma zaradi političnih aktivnosti.

Srečo imam, da so moževi starši zelo razumevajoči in da se ob moji odsotnosti posvetijo mojima fantkoma oz. svojima vnukoma. Verjetno je to tudi posledica političnih aktivnosti mojega tasta, s katerim imava zelo podobno

vizijo razvoja moravske občine za vse občane.

Verjetno so kakšna konkretna skupna ali samostojna področja, ki se jim posvečate.

Zelo zanimiv se mi zdi tastov predlog za postavitve šolske učne poti ob Rači, ki bi bila zanimiva za domače in tuje solarje. Pravi zaklad favne in flore bi bil dobra podlaga za raziskovanja in razne stalne programe, s katerimi bi se Moravska dolina promovirala v Sloveniji in izven nje. Kot članica Odbora za turizem seveda zelo podpiram tovrstno usmeritev. Za vsako realizacijo plana je potrebno še razumevanje v občinskem vrhu. Doslej to ni bil problem, srčno upam, da bosta zdrav razum in želja delati dobro za ljudi premaknila srca tistih, ki o tem odločajo.

Zanimivo, da se posvečate turizmu Moravske doline, ko vendar niste domačinka.

Kot dekle sem se tod skozi vsakodnevno vozila na delo v Ljubljano. Že takrat sem vzljubila to dolino. Ob nedeljah se z družino včasih odpravljam raziskovat okoliške hribe in sedaj jih že kar dobro poznam.

Sicer pa sem bila v komisiji pri ocenjevanju hiš, ki ga je organiziralo Turistično društvo Moravče. To je zelo nevhvalno delo. Vsi se trudijo, dobiš veliko novih idej, kriteriji pa delajo selekcijo. Največ »izpadov« je bilo na račun nenaravnih materialov in vzdrževanja okolice. K podeželju spadajo naravni materiali.

Verjetno ostane res premalo časa za družino.

Otroci še ne morejo razumeti mojega političnega udejstvovanja in to mi vzbuja slabo vest. Mož je zelo zaposlen, tudi delo na kmetiji vzame določen čas. Če v političnih strukturah ne bo dovolj poslušna za uresničitev idej, se bojim, da mi bo kdaj res žal, da sem bila toliko zdoma.

Navado imamo ob koncu zaželeli, naj se izpolni čim več želja. Tokrat si želim, naj se vam ne uresničijo vaši dvomi.

DARINKA GRUM

Javna razgrnitev podatkov o nezazidanih stavbnih zemljiščih v občini Moravče

Že vrsto let smo občani občine Moravče dolžni vsako leto plačevati nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča. Ta instrument urejanja zemljiške politike je bil prvič uveden leta 1984 s sprejemom Zakona o stavbnih zemljiščih. Ta zakon je določal, da se na območju naselij in mest ter drugih območjih, ki jih določi občinski svet, plačuje nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč. To nadomestilo je prispevek občana, ki ima v lasti ali uporabi stavbo na območju občine Moravče, če je bilo za to območje določeno, da se na njem plačuje nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča. Znesek, ki ga je dolžan lastnik ali uporabnik prej omenjene stavbe poravnati, predstavlja skupno število točk, ki pripadajo objektu, glede na opremljenost stavbnega zemljišča s komunalno infrastrukturo ter namembnostjo in lego stavbnega zemljišča v prostoru. Uporabna površina objekta, izražena v m², pomnožena s skupnim številom točk in vrednostjo točke, predstavlja skupni znesek, ki ga je lastnik ali uporabnik objekta dolžan poravnati. Zakon sam je že leta 1984 nalagal vsem občinam v Republiki Sloveniji, da obračunajo nadomestilo tudi za nezazidana stavbna zemljišča, vendar se večina občin, vključno z občino Moravče, za ta način obračunavanja nadomestila za nezazidana stavbna zemljišča ni odločila.

Naj na kratko razložimo pomen nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Nadomestilo je dolžan plačati lastnik ali uporabnik stavbe ali zemljišča, če je zanj določeno, da se nadomestilo plačuje. Namen nadomestila ni polnjenje proračuna občine, ker je zakonsko določeno, da se vsa sredstva, pobrana iz tega naslova, namenijo za vzdrževanje in izboljšanje komunalne opremljenosti območij, na katerih se nadomestilo obračunava in za izboljšanje bivalnega okolja in življenjskih razmer na območju celotne občine. Nadomestilo kot samo je mišljeno tudi kot ukrep aktivne zemljiške politike, s katerim naj bi uravnali trg ponudbe in povpraševanja po zemljiščih, ki so z veljavnim prostorskim planom občine namenjene za gradnjo.

Ta prispevek občana je strogo namensko določen in se porablja izključno za izboljšanje bivalnega okolja v občini Moravče in s tem življenja v njej. Prispevek je določen glede na zazidanost posameznega zemljišča. To pomeni, da je prispevek ločen za zazidana stavbna zemljišča in za nezazidana stavbna zemljišča, kar pomeni, da se loči med parcelo, na kateri stoji objekt in parcelo, ki objekta še nima. V občini Moravče se je do sedaj obračunaval samo prispevek za zazidana stavbna zemljišča. To pomeni samo za parcele, na katerih stojijo objekti.

S 1. januarjem 2003 je stopil v veljavo Zakon o graditvi objektov, ki je na področju urejanja zemljiške politike zarezal velike spremembe. Zakon po novem nalaga Občini, da obračuna tudi nadomestilo za nezazidana stavbna zemljišča in sicer na celotnem območju občine Moravče. To pomeni tudi za zemljišča, ki objekta še nimajo, vendar so po veljavnem prostorskem planu občine Moravče namenjena za gradnjo. V občini Moravče je takšnih zemljišč veliko in njihova neizkoriščenost povečuje stroške vzdrževanja komunalne infrastrukture in slabi položaj občine, kot občine z urejeno zemljiško politiko.

Način, kako se bo obračunavalo nadomestilo občana za nezazidana stavbna zemljišča, je določen v Odloku o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v občini Moravče. Ta odlok podrobneje določa višino prispevka posameznega občana v odvisnosti od namenske rabe prostora (način urejanja zemljišča). To pomeni, ali je območje, kjer se nahaja objekt, po veljavnem občinskem planu občine namenjeno za stanovanja, vikende, proizvodnjo, šport, obrt ... in glede na stopnjo opremljenosti s komunalno infrastrukturo (kategorija območja). To pomeni kvaliteto opremljenosti posameznega območja

s cesto, pločnikom, javno razsvetljavo, vodovodom, kanalizacijo, kablenskimi priključki ... Na končno višino prispevka posameznega občana pa vpliva vrednost točke, ki jo vsako leto določi občinski svet. Vrednost točke se pomnoži s površino nezazidanega stavbnega zemljišča in s številom točk, ki so določene v Odloku o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v občini Moravče, za vsako od zgoraj opisanih navedb. Celoten zmožek preje opisanih faktorjev predstavlja vsoto, ki jo je dolžan poravnati vsak občan, ki ima v lasti ali uporabi nezazidano stavbno zemljišče v občini Moravče.

S spremembo zakonodaje pa je prišlo tudi do spremembe pridobivanja potrebnih podatkov za obračun nadomestila za nezazidana stavbna zemljišča. Tako bomo na Občini pripravili javno razgrnitev podatkov o nezazidanih stavbnih zemljiščih, katere namen je pridobiti vse potrebne in verodostojne podatke za pravični obračun nadomestila za nezazidana stavbna zemljišča. Zato pozivamo vse občane v občini Moravče, da preverijo verodostojnost podatkov, ki jih poseduje Občina in v primeru ne strinjanja z njimi obvestijo Občino in pričnejo s postopkom vpisa pravičnih podatkov. V primeru, če lastniki nezazidanih stavbnih zemljišč ne podajo pripomb na podatke predstavljene na javni razgrnitvi, pomeni, da se s podatki Občine strinjajo in da so podatki Občine pravilni.

Še enkrat naj ponovimo, da vabimo vse lastnike ali uporabnike nezazidanih stavbnih zemljišč v občini Moravče, da pridejo na javno razgrnitev podatkov o nezazidanih stavbnih zemljiščih in preverijo točnost podatkov vpisanih v zemljiški kataster in s svojim strinjanjem ali ne strinjanjem s podatki prispevajo k ažurnosti podatkov v zemljiškem katastru in se s tem izognejo morebitnim kasnejšim sporom.

Občina Moravče, Oddelek za komunalno

Iz poslanskih klopi

V našo deželo z velikimi koraki vstopa pomlad, bliža se največji krščanski praznik, Velika noč. Delo v Državnem zboru (DZ RS) poteka nemoteno po ustaljenem delovnem redu, kakršnega je sprejel kolegij predsednika Državnega zbora. Po mojem zadnjem oglašanju v Novicah iz Moravske doline, smo v DZ RS sprejeli novelo zakona o javnih uslužbencih, ki Vladi omogoča izbor takšnih javnih uslužbencev, s katerimi bo lahko izpolnila svoj program. Verjamem, da bo vlada zamenjala le majhno število tistih javnih uslužbencev, ki zavestno "nagajajo" novi vladi.

V odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide smo zavrnil predlog zakona o istospolni partnerski skupnosti, ki ga je v sprejem DZ RS vložila poslanska skupina LDS. Vzrok za zavrnitev je bil predvsem v tem, da predlog zakona preveč enači zakonsko skupnost in skupnost istospolnih partnerjev. Zavedati se je namreč potrebno pomembnosti družine za razvoj in obstanek naše družbe.

Kot poslanec imam dosti lažji dostop do različnih informacij, ustanov in posameznikov. V kolikor sami ne zmorete rešiti težav, ki jih imate z državo, sem vam na voljo v poslanski pisarni v Moravčah vsak 1. in 3. ponedeljek od 18. do 19. ure. Pisarna deluje nad prostori trgovine TUŠ (bivši VELE) v Moravčah. Pridite, da se pogovorimo in mogoče se bo vaša težava hitreje odpravila.

Na koncu pa naj vam zaželim blagoslovljene Velikonočne praznike.

FRANC CAPUDER, poslanec DZ

Slovesna akademija ob občinskem prazniku

V petek, 18.marca, je v dvorani kulturnega doma potekala slovesna akademija v počastitev občinskega praznika, ki ga sicer praznujemo 23.marca, na rojstni dan matematika Jurija Vege. V kulturnem programu so sodelovali pevci Moškega pevskega zbora KD Tineta Kosa z nepogrešljivim zborovodjem Mirom Capudrom, Simfonični orkester Domžale – Kamnik in Leon Lavrič s predstavitev svojega knjižnega prvenca *Odsev blišča moravških gradov*, ki je izšla ob 850-letnici omembe Moravč v pisnih virih. Knjiga pa je v pogovoru z voditeljico Bernardo Mal dobila nove »žive« razsežnosti. Knjigo je bilo moč tudi kupiti, sedaj pa bo navoljo v bližnjih knjigarnah ali pa se lahko obrnite osebno na avtorja. V nadaljevanju je zbrane nagovoril župan, ki je podelil tudi letošnja občinska priznanja sedmim občanom in dvema občankama. Dva letošnja nagrajenca priznanj nista osebno prevzela. Podelitev je letos potekala brez video projekcije in ovekovečenja na filmski trak.

Že naslednji dan, 19.marca, je v Zagorici potekalo tradicionalno srečanje obeh občin, ki ta dan praznujeta, občina Dol pri Ljubljani in občina Moravče. Naše barve so tokrat zastopali pohodniki PD Moravče, Mladinski pevski zbor Muc-art OŠ Moravče z zborovodkinjo Mojco Malovrh, Godba Moravče. Navzoče sta pozdravila župana obeh občin. Drugih spremljajočih prireditev v tednu pred in po občinskem prazniku pa letos ni bilo, razen abonmajske predstave.

Nagovor Martina Rebolja župana občine Moravče

Spoštovane občanke in občani, spoštovani nagrajenci, dragi gostje

Dovolite mi, da vas v svojem imenu in v imenu Občine toplo pozdravim.

Praznovati občinski praznik v Moravčah pomeni tudi ponosno praznovati rojstni dan, doma in v svetu slavnega in pomembnega rojaka, velikega matematika Jurija Vege. Hkrati pa je to lepa priložnost, ko lahko simbolično sežemo v roke našim zaslužnim občanom, ki so se trudili in veliko naredili za skupno dobro v občini Moravče. Vsi današnji nagrajenci so si želeli svoje cilje delovanja čim prej in čim bolje doseči.

Pri tem pa se najbrž niso niti zavedali pomembnosti, izvirnosti in širine svojega dela. Zato je toliko bolj pomembno, da jim izkažemo pozornost, zahvalo in veselje, da so to, kar so. Vsak na svojem področju so se izkazali s svojo izredno aktivnostjo, ki nam je in mora biti vzor ter vzpodbuda pri iskanju naših odločitev o delovanju v naši skupnosti.

Z decentralizacijo smo pred dobrimi desetimi leti dobili svojo lokalno skupnost, svojo občino in od takrat tudi marsikaj dosegli. Ker sem župan šele od pozne jeseni lanskega leta, bom govoril o trenutni situaciji in načrtih za prihodnost. Želja občine, da se občanom in občankam zagotovi enakovredne pogoje življenja, dela in ustvarjanja, je v tem težkem, surovem času strmenja za dobičkom, zelo težka naloga. Kljub temu pa se je treba tej smeri maksimalno posvetiti. Nadaljnja pravica vseh občanov mora biti transparentnost vseh javnih sredstev ter zagotavljanje enakomernega in uravnoteženega razvoja vseh krajev in vasi v občini, spoštovanje človekove osebnosti in svobode v zasebnem življenju, šolanju, veroizpovedi, politični opredelitvi, na področju človekovih pravic in enakosti vseh pred občino in njenimi organi.

Ko se pogovarjamo o naravni dediščini, ki so nam jo zapustili naši dedje, se že naslednji hip nehote srečamo z misljo, da moramo poskrbeti, da bo naravna dediščina, ki jo bomo pustili našim vnukom, še nudila prijazno in varno življenje. Prav gotovo smo s čistilno napravo v Krašcah in kanalizacijo v Zalogu, za katero se pripravljajo projekti, z ekološkimi otoki, ki jih postavljamo na mnogih mestih naše občine, na pravi poti.

Na področju šolstva si prizadevamo, kljub skromnim sredstvom, da bi zagotovili kvalitetno izvajanje različnih učnih programov. Štipendij trenutno na žalost še ne moremo zagotavljati. Marsikatero stisko pa sigurno reši družba Termit, ki otrokom svojih

NAZIV ČASTNEGA OBČANA ZA LETO 2005

Naziv častnega občana se podeli

Radu Francu Kokalju,
Vrhpolje pri Moravčah 7

Predlagatelj: Društvo rokodelcev Moravške doline in Občinski odbor SLS Moravče

Naziv se podeljuje za delo na umetniškem in kulturno izobraževalnem področju, ki je poneslo ime Moravške doline po vsej Sloveniji in do Slovencev po vsem svetu. S svojo dejavnostjo je postal eden od prvih promotorjev turizma v Moravški dolini.

"Nikoli nisem mislil, da bo moje delo, ki sem ga delal za lastno zadovoljstvo prišlo med ljudi in bo tako lepo sprejeto pri občanih občine Moravče. Najlepšo pesem sem posvetil Moravčam in ponosen sem na to!"

PLAKETE OBČINE MORAVČE ZA LETO 2005

Plaketa Občine Moravče se podeli **dr. Mariji Klopčič,**
Vrhpolje pri Moravčah 26
Predlagatelj: Krajevna skupnost Vrhpolje

Plaketa se podeli za opravljeno doktorsko disertacijo z naslovom *Optimizacija vrednotenja proizvodnosti krav v mlečni proizvodnji in za več kot 25-letno vodenje cerkvenega pevskega zbora na Vrhpoljah in poučevanje verouka na Vrhpoljah.*

delavcev zagotavlja štipendije.

Zastopamo težnjo, da se s športom in rekreacijo ukvarja čim več ljudi vseh starostnih skupin ter zato poskušamo vseskozi podpirati različne športne programe.

Naši občani se zelo izkazujejo na kulturnem področju. Razna društva in posamezniki dosegajo lepe rezultate, celo zunaj mej Slovenije. Vsekakor bomo še naprej podpirali razvoj domačih kulturnih ustvarjalcev. Zavzemamo se tudi za varovanje zgodovinsko-kulturnih spomenikov in obeležij. Izpostavili smo se tudi v rokodelstvu in turističnem društvu.

Posebno skrb je potrebno posvetiti družbenim in prostočasnim aktivnostim mladim. Podpiramo vse možne oblike njihovega združevanja. Najbrž se vsi zavedamo, da s tem lahko vplivamo, kako in kakšno mladino vzgajamo. Pa tudi, da mladina svoje izkušnje v današnjem času nese celo daleč v svet. Veseli me, da vam lahko povem, da je sedaj ustanovljen Mladinski svet, ki trenutno združuje tri mladinske organizacije, pričakujemo pa še nadaljnjo širitev.

Na področju cest lahko omenim, da je projekt za državno cesto skozi Moravče v zaključni fazi in da so že znani finančni okvirji. Predvidena je etapna gradnja. Predvidevamo tudi nadaljnjo izgradnjo nekaj občinskih cest.

Lepo so izkoriščene tudi naravne danosti naše občine. Poleg krajanov Limbarske gore in Tuštanja, ki se s svojo prizadevnostjo iz leta v leto bolj uspešni, imamo nekaj turističnih kmetij, intenzivno pa delam na tem, da bi končno zaživela učna pot ob Rači. Vsekakor je potrebno naše turistične bisere podpreti in tržiti.

Kot sem že omenil, smo v teh letih samostojnosti dosegli veliko, a naredimo lahko še več, za dosego skupnega napredka, za dosego vse boljših življenjskih pogojev, za naš skupni boljši jutri. Poskrbeti moramo, da čim hitreje dokončamo zastavljene projekte, in pokažimo, da smo v tretjem tisočletju pripravljeni na nove izzive, da bomo z medsebojnim razumevanjem in pomočjo, seveda če bomo znali poiskati pravi, za vse občane sprejemljivi vrstni red, postopoma dosegli vse cilje. Dokler bodo proračunska sredstva edino, kar imamo, bo moral biti naš korak pametno usklajen, kajti občani od nas to upravičeno pričakujejo. Verjemimo v Goethejeve besede: »Če boš obravnaval ljudi, kot da so to, kar bi morali biti, jim boš pomagal, da postanejo to, kar zmorejo biti,« in upajmo, da smo na dobri poti.

Dragi nagrajenci, želim vam, da bi vam današnji dan ostal v posebno lepem spominu, tako lepem, da boste v sebi čutili ponos za tisto, kar ste vsak na svojem področju storili za našo občino v preteklosti in tudi še v sedanjosti.

Naj za konec izrazim še upanje, da bo v Evropi prevladalo zavzemanje za evropsko socialno naravnano držo. V naši občini pa mora prevladati naravnost, ki bo pomenila enakost za vse.

Za obisk se toplo zahvaljujem gostom, da so si vzeli dragoceni čas in bili z nami.

Vsem občankam in občanom čestitam ob občinskem prazniku. Naš rojak Jurij Vega je s svojo prodornostjo in pridnostjo veliko dosegel, verjamem, da bo postopoma uspelo tudi nam.

Plaketa Občine Moravče se podeli Rezki Kušar, Vegova 13, Moravče

Predlagatelj: Župnijska Karitas Moravče

Plaketa se podeli za pobudo za ustanovitev in desetletno vodenje Župnijske Karitas Moravče ter neopazno in aktivno sodelovanje v tej humanitarni organizaciji, še posebej s poslušom za človeka v stiski.

"Vesela sem, da je bilo moje delo toliko vredno, da so se spomnili name."

Plaketa Občine Moravče se podeli Leonu Lavriču, Vegova 12, Moravče

Predlagatelj: Upravni odbor Planinskega društva Moravče

Plaketa se podeli za sodelovanje pri izgradnji planinskega doma v Moravčah, požrtvovalno opravljanje nalog tajnika Planinskega društva Moravče in za delo z mladimi na vsakoletnih planinskih taborih ter za izdajo knjige Odsev blišča Moravških gradov.

"To sprejemam kot priznanje Planinskega društva. V 12 letih se že vidijo uspehi. Ves čas sem bil pri aktivnem delu, kar se tudi vidi pri izgradnji doma. 25 let je minilo od izida Stražarjeve knjige, letos pa obeležujemo 850 let od omembe Moravč v pisnih virih in ponosen sem nanje, zato zbiram vse, kar je zapisano o njih."

PRIZNANJA OBČINE MORAVČE ZA LETO 2005

Priznanje Občine Moravče se podeli Janezu Pergarju, Dole pri Krašcah 46

Predlagatelj: Občinski odbor N.Si Moravče, Imenje 8

Priznanje se podeli za ohranjanje kulturne dediščine na področju domače obrti – kolarstva. Ob oživljanju prevozov s konjsko vprego je ohranjanje izdelovanja vozil za konjsko vprego in predstavljanje domače obrti mladim rodovom še kako pomembno.

"Zelo sem bil presenečen. Moja dejavnost spada v kulturno dediščino, zato moram poskrbeti, da bodo naši zanamci, vedeli, kaj so delali in znali narediti naši predniki."

Priznanje Občine Moravče se podeli Karlu Svetlinu, Spodnji Tuštanj 8

Predlagatelj: Krajevna skupnost Vrhpolje

Priznanje se podeli za delovanje v Občinskem svetu Občine Moravče (dva mandata) in za prispevek k političnemu in gospodarskemu razvoju občine in KS Vrhpolje ter za večletno opravljanje ključarja in gospodarja župnije Vrhpolje in aktivnosti pri začetnih delih za obnovo cerkve.

"Sam še nisem imel občutka, da sem že na vrsti za priznanje. Mislim, da je še veliko ljudi, ki so zaslužni za razvoj naše občine. Vseeno pa sem vesel priznanja."

Priznanje Občine Moravče se podeli Ivanu Lebarju, Vrhpolje pri Moravčah 39

Predlagatelj: Krajevna skupnost Vrhpolje
Priznanje se podeljuje za dolgoletno opravljanje nalog ključarja oz. gospodarja župnije na Vrhpoljah, vodenje del pri obnovi fasade na cerkvi na Vrhpoljah in vodenje gradbenih del pri izgradnji župnišča na Vrhpoljah ter za aktivno delovanje v PGD Vrhpolje na gospodarskem in operativnem področju društva. Ivan Lebar je bil tudi član KS Vrhpolje in predsednik Vaškega odbora Vrhpolje.

"Presenečen sem. Občutki so lepi. To mi daje tudi obvezo, da bom dobro delal tudi v prihodnje."

Priznanje Občine Moravče se podeli Marku Urankarju, Limbarska gora 16

Predlagatelj: Društvo krajanov Limbarska gora

Priznanje se podeli za trud in delovanje za izboljšanje življenjskih razmer na hribovitem območju Limbarske gore, za desetletno opravljanje funkcije predsednika Društva krajanov Limbarska gora in odgovorno vodenje odmevne prireditve »Po nagelj na Limbarsko goro«.

"Presenečen sem bil nad priznanjem in priznam, da mi je v veselje, ker čutim, da je to priznanje pohvala mojemu delu in prizadevanju v društvu, ki letos praznuje deset let delovanja, in samem kraju. Vse to delo opravljam z veseljem, z neko pred-

nostjo življenju tu na Limbarski gori. Včasih je težko in naporno, vendar se vedno najdejo ljudje, ki ti v kriznih trenutkih znajo viliti novega zaupanja. In tako gre naprej! Zahvalil bi se rad predlagateljem in občinskim svetnikom za izkazano zaupanje, ki ga prejemam skupaj s priznanjem. Rad pa bi se tudi opravičil, ker se podelitve nisem mogel udeležiti, saj smo imeli z družino že tri mesece planiran dopust."

Priznanje Občine Moravče se podeli Ivu Žuni, Spodnja Javoršica 10

Predlagatelj: Kulturno društvo Vrhpolje
Priznanje se podeli za dolgoletno opravljanje funkcije predsednika Kulturnega društva Vrhpolje, predvsem pa tudi za delo v tamburaškem orkestru, ki nastopa tako v občini kot širom Slovenije in je v času delovanja vključil precej mladih članov.

"Občutki so seveda vedno, kadar dobiš nagrado, lepi. Vsako priznanje je tudi pričakovanje, kjer je uspeh je tudi nagrada. Zahvaljujem se vsem kolegom v društvu."

Uradno vabilo na prireditev je prejel tudi nosilec naziva častni občan za leto 2002 Franc Vehovec iz Zaloga pri Moravčah. Vabilu se je odzval, zato smo ga kar takoj poprosili za izjavo: No, ne vidim prav nobene spremembe od časa, ko sem častni občan. Kot pevec pa sem vedno rad v dobri družbi, zato sem se vabilu tudi odzval.

BRANKA BIZJAN, foto Darinka Grum in Vilijem Majhenič

Poslanska pisarna

Prvič odprta vrata za občane

Franc Capuder je 21.2.2005 ob 18. uri prvič sprejemal občane kot poslanec Državnega zbora Republike Slovenije.

V svojem nagovoru je povedal, da je vesel, da v svojem kraju odpira poslansko pisarno. Zahvaljuje se Občini Moravče, ki mu je omogočila brezplačno uporabo prostorov. **Pisarna bo odprta vsak prvi in tretji ponedeljek v mesecu od 18. do 19. ure v prostorih Občine Moravče, Vegova ulica 7.** Če bo potrebno, bo pisarna odprta vsak teden, v kolikor pa občani ob objavljenih terminih ne bodo mogli priti ali bodo zadeve nujne, ga lahko poiščejo tudi doma. Povedal je, da ima poslansko pisarno tudi v Ribnici, Loškem Potoku, Sodražici, Kočevju, Lukovici, dogovarja se tudi z Domžalami. Tako bo imel vse ponedeljke rezervirane za občine.

Kot je povedal poslanec je dobra stran poslanske pisarne ta, da se lahko v njej oglasi vsakdo, ki meni, da postopkov proti državnim organom ne more oz. ne zna reševati sam.

Povedal je, da poleg rednega dela poslanca dela tudi v **odboru za delo, družino in socialne zadeve, v odboru za znanost in visoko šolstvo, je član mandatno volilne komisije in član komisije za nadzor varnostno obveščevalnih služb.**

V nadaljevanju nas je seznanil, da še ni navezal vseh stikov z ministrstvi, ker je poslanec začetnik, kamor bi lahko ideje, ki so bile sprejete pri pripravi dolgoročnih načrtov občine Moravče, posredoval pristojnim, vendar se bo potrudil, da bo te stike kar najhitreje vzpostavil.

Imel pa je že priložnost, da je predstavil pristojnim dva moravska projekta s področja turizma in popeljal gosta po naši občini, ki je bil nad lepotami navdušen. Posebej je poudaril, da imamo v

Moravčah tudi evropsko poslanko in imamo možnosti kandidirati za evropska sredstva. Najvažneje pa je to, da moramo držati skupaj, ker ni vedno težava v pridobivanju sredstev ampak v nas samih. Z malo denarja znamo veliko narediti in vsem je znano, da veliko denarja včasih ljudi tudi »skrega« med seboj. Občani Moravč smo sprejeli politiko kot način delovanja lokalne samouprave, delo sej občinskega sveta lahko spremljajo na samih sejah, saj so javne, lahko preko ATV. Mnenja so različna, z usklajevanjem mnenj pa se pride do prave rešitve.

Ob koncu se je vsem zahvalil za obisk in še enkrat poudaril, da občane pričakuje v pisarni, kjer jim bo lahko svetoval ali pomagal, kako priti do pravih odgovorov. Zahvalil se je predstavnicama Novic iz Moravske doline, Milanu Kokalju, ki bo poslansko pisarno predstavil na ATV in vsem, ki so prišli, pogrešal pa je župana, ki je prvi človek občine, ki bi moral z roko v roki sodelovati s poslancem. Ura je bila kar prekratka za vse, kar bi radi izvedeli o njegovem delu.

BRANKA BIZJAN, foto: Darinka Grum

Združeni v različnosti

V petek, 4. marca, je bilo v organizaciji KID Limbar predavanje evropske poslance Ljudmile – Milke Novak, v katerem je predstavila svoje delo v Evropskem parlamentu. V uvodnem delu je predstavila nastanek ideje o Evropski uniji, le-ta je nastala takoj po koncu druge svetovne vojne. S 1. majem lanskega leta pa se je z največjo širitvijo v zgodovini unije število članic povečalo na 25 držav.

Sledila je predstavitev delovanja Evropskega parlamenta. Evropski parlament je institucija, ki zastopa državljane držav članic. Parlament sodeluje pri sprejemu zakonodaje, je proračunski organ, ima pa tudi funkcijo političnega nadzora nad komisijo.

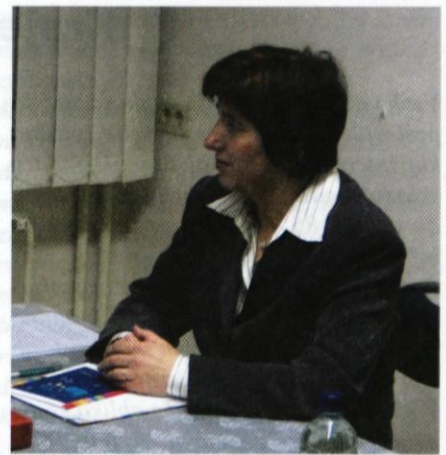
Parlament ima tudi odbore, komisije in medparlamentarne delegacije. Milka

sodeluje v Odboru za kulturo in izobraževanje. Glavno delo tega odbora je bila predstavitev poročila o Europass-u, poročevalka na zasedanju parlamenta je bila Milka. Europass pod svojim okriljem združuje več obstoječih orodij, katerih namen je izboljšati prepoznavnost diplom, certifikatov in izkušenj.

Poleg tega sodeluje še v odboru za regionalni razvoj in medparlamentarni delegaciji AKP (Afrika-Karibi- Pacifik). Sodeluje tudi v interesnih skupinah za invalide, družino in manjšine.

Evropska ustava, katero je med prvimi ratificiral tudi Slovenski parlament, je sestavljena iz štirih delov: temeljnih določb ustave, Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, politike unije in končnih klavzul. Evropska ustava začne veljati, ko jo ratificirajo vse države članice unije.

Eno glavnih načel Evropske unije pa je

tudi: Združeni v različnosti, kar je zagotovilo, da bodo narodi vključeni v unijo, ohranili svojo identiteto.

Hvala Milki Novak za njeno predstavitev!

UO KID Limbar

Črna kronika

SREČA V NESREČI

Mislili smo že, da je prišla pomlad, vendar zima še ni storila vsega in je v noči na 22. februar nasula precej snega. Seveda je bilo treba v jutranjih urah na pot, nekatere ceste pa žal niso bile splužene in posute.

Na cesti Grmeče-Hrib je tako zaradi poledenele ceste zdrsnila in se trikrat obrnila po strmini voznica šolskega kombija. Sreča v nesreči je bila, da je bila v vozilu sama in da je to noč zapadlo precej novega snega, da se je vozilo ustavilo v snegu na strmem bregu. Nesreča res ne počiva, verjetno pa se ne bi zgodila, če bi bila cesta oziroma šolska pot pravočasno splužena in posipana. O vsem tem se bodo morali izreči pristojni – Občina, ki mora zagotavljati varno prevoznost cest in izvajalec zimske službe, ki je cesto posipal ob našem prihodu, to je ob 9.30 uri, kar kaže tudi fotografija, pouk v šoli pa se prične ob 7.45 uri. Na tem nevarnem cestnem odcepu je nujno potrebno postaviti varovalno ograjo, na kar je bilo večkrat opozorjeno občinsko vodstvo.

Tokrat se je res srečno končalo, le z materialno, če odštejemo strah, ki ga je doživela voznica, in udarce, ki jih bo še dolgo čutila. Le upamo lahko, da bodo taki primeri redki in bodo vsaj šolske poti pravočasno splužene in posute, kot veleljajo predpisi in se županovo »varčevanje« ne bo poznalo prav na kožah najmlajših občanov, katerih varnost je bila tokrat izrazito ogrožena.

BRANKA BIZJAN

SLOVENSKO ETNOLOŠKO DRUŠTVO
Metelkova 2, 1000 Ljubljana
Tel.: 01 300 87 00 fax: 01 300 87 36
e-mail: sed-drustvo@sed-drustvo.si
spletna stran: www.sed-drustvo.si

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ

MEDOBČINSKI MUZEJ KAMNIK
Muzejska pot 3, 1241 Kamnik
tel.: +386 1 831 76 47, 831 76 82
fax: +386 1 831 74 47

vabijo k sodelovanju pri projektu EVIDENTIRANJE OZIROMA TERENSKA TOPOGRAFIJA ETNOLOŠKIH IN SORODNIH ZBIRK, KI SE HRANILJO ZUNAJ PRISTOJNIH MUZEJEV NA SLOVENSKEM ETNIČNEM OZEMLJU

Slovensko etnološko društvo in Slovenski etnografski muzej sta v letu 2004 na Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije prijavila projekt, pri katerem sodeluje tudi Medobčinski muzej Kamnik, in s katerim želimo slovenski muzealci dobiti vpogled v etnološke in druge zbirke, ki jih zbirajo, hranijo in z njimi upravljajo zasebni zbiralci, lokalne skupnosti, kulturna in turistična društva, turistične kmetije, šole... na slovenskem etničnem ozemlju. Predvsem nas zanimajo tiste zbirke, ki so že dostopne javnosti in si jih je mogoče ogledati.

Projekt smo organizirali tako, da smo pripravili vprašalnik za zbiratelje, s katerim bi radi ugotovili, katere in kakšne etnološke in druge zbirke, ki niso na ogled v muzejih oziroma za katere ne skrbijo strokovnjaki muzealci, imamo na Slovenskem. S tem vprašalnikom se bomo muzealci iz Medobčinskega muzeja Kamnik ali diplomanti etnologije obrnili na zbiralce s prošnjo za sodelovanje pri izpolnjevanju vprašalnika. Medobčinski muzej Kamnik je prevzel popis zbirk v občinah Kamnik, Domžale, Mengeš, Trzin, Komenda, Lukovica in Moravče. Delo na terenu poteka od oktobra 2004 do maja 2005, v naši občini predvidoma v aprilu in maju 2005. Upamo in želimo si, da nas boste zbiralci oziroma skrbniki zbirk prijazno sprejeli. Želimo si, da bi bil ta vprašalnik, na osnovi katerega bomo dobili pregled nad pomembnim delom etnološke in druge premične kulturne dediščine, dobra osnova za naše nadaljnje sodelovanje, strokovno skrb nad zbirkami in dolgoročno ohranjanje pomembnega segmenta slovenske identitete.

Vse dodatne informacije so vam na voljo pri Medobčinskem muzeju Kamnik, Muzejska pot 3, 1241 Kamnik pri mag. Zori Torkar na telefonski številki 8317 647 in na elektronskem naslovu zora.torkar@guest.arnes.si ali pri popisovalki Jasni Paladin na telefonski številki 031/ 868 – 251 ali na elektronskem naslovu jasna.paladin@volja.net.

Za Slovensko etnološko društvo: Bojana Rogelj Škafar in Tita Porenta, za Medobčinski muzej Kamnik: Zora Torkar

Krajevna knjižnica v Moravčah

Vsaka občina potrebuje glede na število prebivalcev in njihove potrebe splošno knjižnico, ki mora biti organizirana v skladu s strokovnimi priporočili tako, da pokrije 85 % potreb prebivalcev po informaciji in knjižničnem gradivu.

Knjižnica v Moravčah je ena od organizacijskih enot Knjižnice Domžale. Trenutno se nahaja v povsem neprimernih prostorih v prvem nadstropju Kulturnega doma.

V Moravčah so najstarejšo obliko knjižnice, čitalnico, ustanovili že leta 1871, bralno društvo pa leta 1903.

Po drugi vojni je knjižnica sprva delovala v okviru Kulturnega društva Tine Kos, leta 1961 pa je postala organizacijska enota Knjižnice Domžale. V današnje prostore so knjižnico preselili leta 1965. Od takrat v knjižnični prostor ni bilo več investicij. Leta 1987 je Knjižnica Domžale postala samostojni javni zavod. Občina Domžale se je leta 1995 razdelila na štiri, med njimi je na nanovo nastala tudi Občina Moravče. Problem financiranja večobčinskih knjižnic je bil vse do leta 2000 nedorečen. Sedaj to ureja Zakon o knjižničarstvu, sprejet v novembru leta 2001.

predšolsko bralno značko, knjižnim kvizom in drugimi prireditvami. Pri teh dejavnostih nam prijazno odstopi svoje preddverje Kulturni dom. V lanskem letu je knjižnica v Moravčah organizirala 55 takšnih dogodkov, ki jih je obiskalo 827 otrok.

Še nekaj statističnih podatkov o uporabi knjižnice:

leto	Št. obiskovalcev	Št. izposojenega gradiva	Št. članov
1997	2.199	6.701	342
1998	2.497	7.248	346
1999	4.087	12.330	355
2000	5.190	15.834	545
2001	7.654	23.024	539
2002	9.768	37.497	716
2003	12.642	46.380	867
2004	13.826	48.322	1.000

Samo v zadnjih petih letih se je število obiskovalcev knjižnice v Moravčah povečalo za 2,7 krat, število izposojenega gradiva pa za trikrat, število članov pa podvojilo. Trenutno je včlanjenih 22, 2 % prebivalstva občine. Odstotek včlanjenih prebivalcev vztrajno raste in bo kmalu dosegel standardiziranih 30 %.

Statistika pove, da so se potrebe in zahteve prebivalcev v zadnjih letih spreminjale hitreje kot pogoji dela knjižnice. V zadnjem desetletju je indeks števila članov, obiskovalcev knjižnice in izposoje gradiva večji od indeksa rasti pogojev dela. Včlanjeni prebivalci v povprečju pogosteje obiskujejo knjižnico in si tudi izposojajo več gradiva. Potrebe uporabnikov rastejo tudi zahtevnostno. Od knjižnice pričakujejo kakovostne storitve. Kvalitete razvoj knjižnice je odvisen tudi od strokovnega kadra. V knjižnici je trenutno za polovični delovni čas zaposlena bibliotekarka. Rezultati ustreznosti zaposlenega strokovnega delavca v knjižnici so vidni iz zgornje tabele, kajti dejavniki knjižnične dejavnosti so vzročno povezani. Če hočemo večje članstvo, več beročih, pismenih, aktivnih, kritičnih prebivalcev, če hočemo omogočati vsakemu posamezniku prost dostop do knjižničnega gradiva in informacij, moramo usklajeno razvijati vse dejavnike, tako prostorske kot kadrovske.

Cilj krajevne knjižnice je, da bi v svojem okolju delovala kot:

- informacijsko središče
- kulturno in sprostitveno središče

IZJAVE UPORABNIKOV

V naši družini ima knjiga že od nekdaj pomembno mesto. Moji starši, predvsem oče, sta bila člana knjižnice v Moravčah. Prebiral sta predvsem leposlovna dela. Z velikim veseljem sem poslušal očeta, ki je znal imenitno pripovedovati o vsem, kar je prebral.

Življenjska pot me je zanesla v Domžale. Tu sem se včlanil v takratno Knjižnico Domžale in si redno izposojal knjige.

Z ženo, ki tudi veliko bere, sva se pred leti preselila v Moravče. Tu sva se včlanila v Knjižnico in jo rada obiskujeva. Ženo zanima leposlovje, mene pa vse mogoče, kar je povezano z naravo, še posebej s planinstvom. Tudi doma imam kar lepo zbirko knjig in če ob raznih življenjskih praznikih dobim kakšno darilo, me najbolj razveseli knjiga.

Francka in Marijan Gril

Moravska knjižnica mi je zelo všeč zaradi prijazne knjižničarke, primerne urnika in precej dobre založenosti. Malo me moti le prostorska stiska in občutek, da se bo vse sesulo, če se malo bolj konkretno dotakneš kakšne police. Mislim, da bi si tako pomembna in nepogrešljiva ustanova kot je knjižnica zaslužila nov, večji prostor.

Ajda Lalič

Knjižnica mi je po eni strani zelo všeč, vendar ima prostorsko stisko. V knjižnico prihajam redno in z veseljem. Moti me le njena majhnost in nekoliko slabša izbira knjig, ki so najbrž posledica premajhnega prostora. Glede na šolsko knjižnico je tu dostop do računalnika mogoč vsakič (razen, če ni že prej rezerviran).

Želim si, da bi kmalu dobili večjo in novejšo knjižnico.

Nina Žibert

V to knjižnico hodimo zato, ker je več izbire kot v šolski knjižnici. Tu gremo lahko na računalnik, kjer na internetu poiščemo podatke, ki jih potrebujemo za seminarske naloge. Tu imajo veliko pustolovskih romanov, ki jih najraje beremo. V šolski knjižnici moramo plačati, če si želimo izposoditi video kaseto, tu pa so zastoni, pa tudi več jih imamo na voljo, tako da vsak vzame, kar mu je všeč.

Aleš Avbelj, Andraž Gabrijel, Boris Kamenik, Tomaž Urbanija.

Moravska knjižnica mi je zelo všeč. Zelo rada jo obiskujem, ker sem se naveličala

Izdelovanje daril za starše - 2. marec.

V knjižnici je trenutno nekaj nad 18.000 enot knjižničnega gradiva, kar ustreza priporočenim 4 enotam na prebivalca. Med knjižnim gradivom je okoli 60 % leposlovja in 40 % strokovnega gradiva. Knjižnica hrani gradivo na vsega 42 m² prostora. Gradivo je urejeno po strokovnih merilih in uporabnikom na voljo v prostem pristopu. Knjižnica je komunikacijsko opremljena in od leta 1998 vključena v sistem Cobiss. Takrat smo uredili tudi elektronski katalog. Knjižnica omogoča uporabnikom brezplačni dostop do interneta, ima telefon in fotokopirni stroj.

Knjižnica skupaj z osrednjo knjižnico, v zadnjem času pa vse bolj tudi samostojno, skrbi za promocijo bralne kulture z bibliopedagoškim delom, pravljičnimi urami,

šolske, ker je več izbire in prijazna knjižničarka je pa tudi.

Andreja Mrčun (3.r)

Mislím, da je na tako majhnem mestu zbrane dovolj tako resne literature kot zabavnih in sproščujočih "zadevščin."

Petra Nolimal

Že, ko so bili otroci čisto majhni, smo z njimi radi zahajali v knjižnico. Sprva je bilo to v Ljubljani, kasneje pa v Moravčah. Otrokom sva najprej sama veliko brala, kasneje so to počeli sami. Skušala sva jim privzgojiti veselje do branja, ker jih to lahko zelo bogati.

Opažava, da je v Moravčah veliko navdušenih bralcev, saj je knjižnica vedno polna. Na žalost so prostori zelo majhni in se zato počutimo utesnjeni. Pogrešamo tudi prostor, v katerem bi se z otroci lahko sedli in knjige prelistali, preden jih odnesemo domov. V večjih prostorih bi knjižnica lahko imela tudi boljšo tematsko razporeditev.

Čeprav v slabih razmerah, se osebje knjižnice zelo trudi, da bi ugodilo našim željam. Meniva, da bi posodobitev knjižnice prispevala k velikemu zadovoljstvu vseh krajanov Moravč.

Agata in Boštjan Šmuc

V Knjižnici Moravče sem začela delati kot študentka julija 2002. Kasneje sem diplomirala in ostala. Tukaj se dobro počutim. Rada imam to delo in vseč mi je stik z ljudmi.

Opažam, da se obisk knjižnice vztrajno povečuje. Uporabniki so vedno bolj zahtevni glede informacij, ki jih potrebujejo in z veseljem jim pomagam, če le morem. Veseli me, da v knjižnico ne prihajajo le po knjige in ostalo knjižnično gradivo, ampak knjižnica postaja vse bolj tudi prostor za preživljanje prostega časa.

bibliotekarka Katarina Peterc

Izdelovanje velikonočnih voščilnic - 16. marec.

- izobraževalno središče
- komunikacijsko središče
- socialno središče.

Poleg navedenih dobrih rezultatov krajevne knjižnice v Moravčah, obstaja tudi nekaj težav, ki so posledica večustanoviteljstva knjižnice. Kljub veljavnih Zakonu o knjižničarstvu in podzakonskih aktih, knjižnica še nikoli ni dosegla s strani občine primerne količine sredstev, ki bi v polnosti lahko uresničila program dela v tekočem letu. Vsako leto so bila določena odstopanja od zastavljenega plana:

leto	% doseganja plana za dejavnost	% doseganja plana za nakup knjižničnega gradiva
2000	100 %	79,8 %
2001	94,3 %	100 %
2002	94,3 %	109,5 %
2003	85,1 %	100 %
2004	85,5 %	100 %

Podatki kažejo, da je občina v celoti zagotovila le sredstva za nakup knjižničnega gradiva, saj je od višine teh sredstev odvisno tudi sofinanciranje nakupa s

strani Ministrstva za kulturo. Sredstva namenjena dejavnosti, pa so se realno zniževala.

Ker tudi osrednja knjižnica nima nikakršne rezerve, s katero bi lahko krila stroške dejavnosti krajevne knjižnice, bomo morali že v tem letu dejavnost prilagoditi zagotovljenim sredstvom v občinskem proračunu. To pa pomeni racioanalizacijo poslovanja, manj odprtosti (zagotovljen bo minimum po Uredbi o osnovnih storitvah knjižnic) in manj obknjižničnih dejavnosti.

Knjižnica v Moravčah je zelo dobro obiskana, saj je tako po izboru knjižničnega gradiva kot tudi po informacijsko-komunikacijski opremljenosti v zadnjih letih zelo napredovala. Potreba po sodobni knjižnici je v moravški občini zato iz dneva v dan večja. Zagotovo si delim željo z uporabniki knjižnice, da bo Občina Moravče z novo knjižnico (osnutek projekta je že izdelan) primerno izoblikovala svoje duhovno jedro, kjer bodo njeni prebivalci lahko udobno prebirali, študirali, poslušali, modrovali, premišljevali, sanjarili, pisali, risali, igrali...

MARJAN GUJTMAN

Podjetja in podjetniki naše občine

CVETLIČARNA

Osebná izkaznica: *Cvetličarna Markuš Klavdija, Trg svobode 2, Moravče*
Dejavnost: *cvetličarstvo in vzgoja sadik*
Direktorica: *Klavdija Markuš*
Leto odprtja: *1994*
Število zaposlenih: *trije*

Bil je 8. marec, dan žena, zato smo se odpravili v Cvetličarno z namenom, da predstavimo njihovo delo. Klavdijo Markuš smo povprašali, zakaj se je odločila za cvetličarko. Povedala je, da izhaja iz družine, kjer so se ukvarjali z rožami. Njihova mama je v Ljubljani živela pri Cirilu Jegliču, znanem botaniku in hortikulturniku, ki je imel rože z vsega sveta, kar je mamo zelo navduševalo. Svoje navdušenje je prenašala na otroke in tako je Klavdija odšla v šolo za cvetličarje in se izučila za cvetličarko. Družina Markuš je prodala novozgrajeno hišo in kupila staro Škarjevo v središču Moravč, jo prenovila in v njej odprla cvetličarno. Junaška odločitev za mlado družino, ki pa jim je vloženo tveganje in sredstva dobro povrnila, po znanem reku, da kdor ne »raskira«, tudi ne »proftira«. V letošnjem letu pa načrtujejo prenovitev lokala, tako da bo strankam še bolj prijazen in odprt. Njihove stranke povprašujejo največ po rezanem cvetju, pogrebnih vencih in raznih darilih. Sami se redno izobražujejo in obiskujejo trikrat letno seminarje, kjer dobivajo nove smernice in ideje za določeno sezono. Njen mož Jože pa skrbi za nabavo in računovodstvo. Zaposleni v Cvetličarni se zahvaljujejo vsem strankam za obisk in se bodo še naprej trudili, da bodo z njihovim delom in cvetjem zadovoljni.

BRANKA BIZJAN

Priveditev za 8. marec – dan žensk tudi letos v Moravčah

»Osmi marec ima svojo zgodovinsko in svoje sodobno sporočilo. Prav je, da mu vsebino določamo ženske same, ker najbolje vemo, da je razvoj družbe in blaginja ljudi dragocen prispevek vsakega posameznika in posameznice. Volilna pravica je pomembna pridobitev, dandanes pa so pred nami nove naloge, ker ničesar nismo pridobile brez dolgotrajnih prizadevanj, zato je mednarodni dan žensk opomin, da ni nobena pravica samoumevna.

Višja stopnja brezposelnih žensk, večji delež žensk med trajno brezposelnimi, manjše zaposlitvene možnosti, kriza delovno intenzivnih panog, slabše plačane feminizirane panoge so samo nekatera dejstva, ki kažejo na to, kaj so nove gospodarske razmere prinesle ženskam.

Čeprav je izobrazbena struktura žensk višja, dosegajo nižji dohodek kot moški. Opravijo večino neplačanega gospodinjanskega dela, zato je za nas ključnega pomena ustvarjanje pogojev za združljivost poklicnega in družinskega življenja. Predvsem pa si želimo, da bi dobila večjo težo vprašanja, ki so povezana z najvišjimi človeškimi vrednotami, to so enakost, pravičnost in solidarnost.« To je delček iz uvodnega govora poslanke v Državnem zboru mag. Majde Potrata na prireditvi za osmi marec – dan žensk, ki je tudi letos privabila številne obiskovalce v

Kulturni dom v nedeljo popoldne, 6. 3. 2005.

Generalna skupščina OZN je z resolucijo leta 1977 določila osmi marec kot mednarodni dan žensk.

Namen prireditve v Moravčah je bil seveda tudi letos povezovanje, za spomin na ta dan, seveda pa za sprostitev, za veselje in uživanje ob programu. V uvodu sta prvak slovenske opere Franc Javornik in prof. klavirja Anamarija Zupanc Javornik navdušila dvorano. Sledila je veseloigra Jara gospoda, ki so jo mladi iz Kluba mladih Moravče naštudirali v enem samem mesecu in je še stopnjevala sproščeno vzdušje v dvorani. Veseloigri so se obiskovalci dobro nasmejali, mladi igralci pa so s svojim delom poželi veliko odobravanja in čestitk. Pomembnost praznika je poudaril tudi župan Martin Rebolj, ki je vsem ženskam čestital ob prazniku. Najbrž nas za konec prireditve ne bi nič bolj razveselilo kot ansambel Svetlin. Do konca so razgrela srca in roke so ploskale v taktu, še posebej, ko je zazvenel poseben veliki rog. Z nageljčki in pogostitvijo se je prijetna prireditev končala.

Zahvaljujemo se vsem nastopajočim, vsem sodelujočim, vsem, ki ste se odzvali vabilu ZLSD na prireditev za vse občane in ste zanimivo prireditev obiskali v tako velikem številu.

VOJKA REBOLJ

Občni zbor Turističnega društva Moravče

Leto je naokoli in člani društva smo 3. marca 2005 na občnem zboru ocenili opravljeno delo in sprejeli plan za obdobje do marca 2006. Društveno delo je znova zaživelo in menim, da smo bili glede na kadrovske in finančne zmožnosti uspešni. Zlasti smo veseli, da se nam je pridružilo tudi nekaj mladih »moči«, na katere še kako računamo.

O vseh aktivnostih smo vas sproti obveščali v Novicah iz Moravške doline.

Naj se tu še enkrat zahvalim Občini Moravče za finančna sredstva, Društvu tabornikov za koriščenje njihove sobe za sestanke ter sponzorjem za Zlati lipov list: Zlatarni Lea, Termitu, Cvetličarni Markuš in Kmetiji pri Mežnarju.

Sprejeti delovni plan za obdobje do marca 2006 posredujemo v skrajšani obliki tudi vam. Realizacija seveda ni odvisna le od aktivnosti članov, ampak tudi od Občine, ki nas bo tudi v bodoče finančno podpirala in ne nazadnje od vas, ostalih krajanov, če boste sodelovali z društvom.

Splošne usmeritve vsebine dela TD (7. čl. Pravil o delu in org. TD Moravče)

Turistično društvo zlasti:

- spodbuja in vabi krajanke za sodelovanje v turističnih akcijah kot so: urejanje okolja, lepšanje krajev s poudarkom na estetski celostni podobi kraja;
- usmerja, svetuje in pomaga krajanom pri ohranjanju kulturne dediščine in naravnih vrednot;
- sodeluje s šolo pri izvedbi turističnih projektov;
- pomaga in koordinira delo vseh zainteresiranih v turizmu, kot so: druga društva, gostinci, turistične kmetije, posamezniki..., pri promociji njihovih storitev in dejavnosti, pri promociji občine in njenih dejavnosti in krajevnih znamenitosti,
- organizira ali sodeluje pri organizaciji in izvedbi turističnih prireditev.

Za čas do naslednjega rednega letnega občnega zbora načrtujemo naslednje aktivnosti:

1. ureditev društvenega prostora,
2. realizacija akcije »turistični spominek«,
3. predavanje o sajenju in negi okrasnih rastlin,
4. ustanovitev foto sekcije,
5. ustanovitev folklorne sekcije v sodelovanju z OŠ J. Vege,
6. predstavitev turistične in gostinske ponudbe turističnim agencijam (priprava ponudbe enodnevnih ali večdnevnih obiskov),
7. pomoč pri urejanju in dokumentiranju zasebne zbirke,
8. zlati lipov list – razpis, ocenjevanje, podelitev priznanj,
9. predstavitev na prvomajski prireditvi na Tuštanju,
10. sodelovanje na promocijskih prireditvah občine (Arboretum, Beljak...),
11. organiziranje ekskurzije za člane društva in gostinske delavce (če bo zanimanje),
12. ponudba Občini za sodelovanje pri izdelavi koledarja (foto sekcija),
13. novoletni sejem (v okviru možnosti, oz. v dogovoru z Občino),
14. prednovoletni »gala« ples (če bo dovolj zanimanja),
15. sprehajalna in učna pot Rača - sodelovanje pri ureditvi v okviru naših možnosti (dogovor z Občino),
16. pustna povorka
17. sprotno urejanje spletne strani.

Pobude Občini:

1. urediti primeren prostor za TIC (turistični informativni center),
2. postaviti spominsko ploščo za Tineta Kosa in Gvida Učakarja,
3. sodelovanje občine v Heliosovi akciji za obnovo vodnjakov,
4. ureditev središča Moravč (javna razsvetljava, klopi, popra-

Iz ljudskega izročila

GREGORJEVO

Gregorjevo, 12. marec, je od nekdaj veljalo za prvi pomladni dan, dan ko se ptički ženijo. Ko je leta 1582 papež Gregor XIII predelal koledar in letu odvzel deset dni, se je god sv. Gregorja pomaknil na 12. marec. Več kot štiristo let je minilo od spremembe koledarja, a gregorjevo je še vedno ostalo praznik pomladi in tega dne se prej ko slej »ptički ženijo«, ne glede na to, kaj piše v koledarju.

Gregorjevo nas spominja tudi na rokodelce, ki so vso zimo delali ob slabih leščerbah do pozne noči, v začetku pomladi, ko je dan že precej daljši pa luči niso več potrebovali. Kam bi torej z lučjo? Kar v vodo z njo. Tako so na deščice nalepili lesene oblance, jih polili s smolo, zažgali in spustili po vodi. Kasneje so namesto deščic izdelovali ladijce, hišice in cerkvice iz papirja in lepenke in vanje postavljali lučke.

Ta dva običaja na Moravškem že nekaj let obujajo krajanje Dvorij, ki vsako prvo nedeljo po 12. marcu spuščajo lučke po Rači. Nastavljajo tudi sladkarije po grmovju, ki naj bi jih prinesli ptički v zahvalo, ker so jih krmili celo zimo in kar ptički niso mogli pojesti, pojedjo otroci, ki pridejo na takšno prireditev.

Krajanje Dvorij upajo, da bo to njihovo obujanje starih običajev preraslo v občinsko prireditev, saj se odvija prav ob učni poti ob Rači.

BRANKA BIZJAN, foto: Darinka Grum

- vilo in vzdrževanje nastreška na avtobusnem postajališču,
- 5. prijava na razpis Slov. turistične organizacije za ocenjevanje urejenosti krajev in posameznih objektov,
- 6. pobuda za obnovo in vzdrževanje kozolca topolarja ob vstopu v Moravče, pri črpalki.

Dejavnosti iz letnega delovnega načrta, za katere planirana sredstva društva ne bodo zadostovala in bomo morali posebej zaprositi Občino ter poiskati sponzorje:

- turistični spominek,
- Zlati lipov list,
- novoletni sejem,
- material za promocijo občine (prospekti, večji zemljevid, fotografije...)
- folklorna sekcija.

DANICA JANČAR, za Turistično društvo Moravče

Za nami je že 17. pohod po nagelj na Limbarsko goro

Nedeljsko jutro, 13. marca 2005, je bilo mrzlo, megleno in neprijazno, vendar pa ni zadržalo številnih ljubiteljev pohodništva in te tradicionalne prireditve, ki jim je močno prirasla k srcu in so se zato kljub vsemu podali na Limbarsko goro, čeprav jo je ponoči znova pobelil sneg.

Zima je letos pošteno ponagajala prireditev in jim oteževala priprave. Poleg vremenskih so se pojavljale tudi druge težave, saj so se v SK Termit Moravče tik pred zdajci odločili, da zaradi pomanjkanja delovne sile na prireditvi letos ne bodo sodelovali. Tako DK Limbarska gora ni preostalo drugega, kot da jo sami pripravijo in izpeljejo, čeprav se je tudi pri njih število aktivnih članov zelo zmanjšalo. Kljub vsemu jim je odlično uspelo, za kar si zaslužijo vse čestitke in pohvale. Zaradi slabega vremena v preteklih dneh je bil obisk po pričakovanjih nekoliko manjši, čeprav se je nedeljska megla kmalu razgubila in se je naredil res lep dan, tako da še blato pod nogami marsikoga ni več motilo, a vseeno je bilo podeljenih kar 4000 nageljnov. V kulturnem programu, ki je bil letos nekoliko krajši, so se predstavili malčki iz vrtca Moravče in mladi harmonikarski talenti, za zabavni program pa so poskrbeli Študentski trio s pevkama Andrejo in Julijo, ansambel Mladi Dolenjci in ansambel Pr'jatlj.

Ponovno se je pokazalo, da je prireditev tako priljubljena, da je niti slabše vremenske razmere ne morejo zatreti in prav zavoljo tega kaže tradicijo ohraniti in se kljub vsemogočim problemom truditi še naprej. Seveda pa si na takšen način krajanje tudi sami prislužijo kar nekaj sredstev za ureditev kraja, če jih že na občini ni možno dobiti. Treba je pač v akcijo in ne samo tarnati.

Organizatorji se zavedajo, da tako velikega zaloga brez zvestih prijateljev ne bi zmogli, zato se zahvaljujejo vsem, ki so jim ob prireditvi kakorkoli pomagali, bodisi z denarnimi ali drugačnimi prispevki, ali s sodelovanjem pri pripravah, na sami prireditvi in po njej, ko je potrebno goro tudi ponovno pospraviti za tistimi, ki puščajo odpadke kjerkoli oz. po načelu, da osel dlako pusti tam, kjer se valja.

DARINKA GRUM

Delovna akcija pri cerkvi svetega Miklavža

V soboto 12.2.2005 se je devet pridnih fantov iz Društva podeželske mladine Moravče zbralo z namenom, da bodo olepšali okolico cerkve svetega Miklavža. Ob delu so predvsem potrebovali motorko in sekuro pa seveda, brez pridnih rok tudi ne bi šlo. Ko so bili že pri koncu so opazili, da se sedaj cerkev od blizu in daleč bolje vidi, saj je bila pred tem že precej zaraščena z vejevjem. Ker pa je sobota prehitro minila in niso mogli vsega dela dokončati, so se odločili, da bodo akcijo v mesecu marcu ponovili.

DPM Moravče, Nina Jemec

Vida Žabot navdušila rokodelke

»Ni poti do sreče, sreča je pot.«

Praznik dan žena je že za nami, a v Gospodarski zbornici Slovenije v Ljubljani so pripravili zanimivo predavanje z naslovom Sprejeti negotovost in dojeti nove možnosti - Kako ženske spreminjajo svet. Predavanje je vodila Vida Žabot. Zgodovina je teptala in zatirala žene. Le počasi, a vztrajno žene prevzemajo v svoje roke pomembne naloge in funkcije. Sprejemajo odgovornosti in s tem spreminjajo svet. Gospa Vida je udeležencem spregovorila o obnašanju, ki povzroča največ napetosti med ljudmi, o sposobnosti za vzdrževanje sreče, ne glede na naše probleme in o ohranjanju zadovoljstva.

Poudarila je, da: moramo delovati, kot da smo že dosegli, kar smo želeli; prepuščati se toku življenja in pustiti preteklost; živeti sedaj in tukaj; spoznati notranji mir in tišino; znati dajati in sprejemati. Vse to pa se da doseči z veseljem do življenja, izžarevanjem ljubezni, z izbiranjem najboljšega in najlepšega. Predavanje je zaključila z mislijo: »Ni poti do sreče, sreča je pot.«

BOJANA DORIČ

Rokodelci izdelujejo medene kruhke

»Ta mal kruhk, lošk kruhk, meden kruhk« vse to so izrazi za medeno pecivo, imenovan mali kruhek. Take male kruhke so izdelovali rokodelci na svojem zadnjem srečanju pod vodstvom gospe Cirile Šmid iz Železnikov. Gospa Cirila že 14 let izdeluje ročno oblikovano figurativno pecivo iz medenega testa ali odtisnjene s pomočjo lesenega modela. Svoje izdelke razstavlja doma in v tujini in obenem z razstavo še poučuje vse, ki si želijo znati oblikovati kruhke.

Rokodelci so se zbrali v prijetni taborniški koči v Zalogu pri Moravčah. Gospa Cirila jim je za uvod spregovorila o zgodovini malega kruhka. Mali kruhek so ljudje pekli ob cerkvenih praznikih, božiču, novem letu, semanjih dneh, žegnanjih, porokah, godovih itd.. Znan je v Poljanski dolini, v okolici Polhovega Gradca, v Selški dolini, Kropi, Radovljici in Bledu.

Zaupala jim je tudi recept za testo in način obdelave testa. Vsaka rokodelka je imela pred seboj vse potrebno orodje. Po navodilih so postopno in počasi oblikovale srčke, na katere so spretni prsti nanašali planike, nageljne ali šmarnice. Izdelke je gospa Cirila nato zložila na pladenj in jih dala peči v pečico. Po 20 minutah so se kruhki obarvali zlato-rumeno. Sledil je še premaz z medeno vodo in kruhki so bili narejeni. Vse kruhke so rokodelke razstavile po mizi in skupna ocena je bila, da so izdelale lične, unikatne kruhke.

S skupno fotografijo in zahvalo gospe Cirili s šopkom narcis iz barvnega papirja, so rokodelke zaključile zanimiv in ustvarjalen večer. Obljubile so si, da bodo tudi doma oblikovale kruhke in na kasnejših delavnicah naučile izdelovati medene kruhke tudi vse, ki se te delavnice niso udeležile.

BOJANA DORIČ, foto Branka Bizjan

Ženska vokalna skupina ODA in Študentski trio prek meja

Glas o dobrem in lepem petju Ženske vokalne skupine ODA ob spremljavi Študentskega tria, se vse bolj širi in tako je »prestopil« prag Slovenije in segel tudi na Koroško.

Članice skupine ODA, skupaj z zborovodjem in fanti Študentskega tria, smo se v nedeljo, 6. marca 2005, na povabilo organizatorjev odpeljali na koncert na Koroško. Tu je bil v organizaciji Franza Hascheja organiziran koncert v počastitev Slavka in Vilka Avsenika, ki sta na Koroškem s svojo glasbo zapisala glasbeno zgodovinsko knjigo in tako tudi tu začarala mnogo ljudi. Njima v čast in ob 50-letnici obstoja njune glasbe je bil prirejen koncert, ki je gotovo največji glasbeni dogodek na južnem Koroškem. V skupini gostujočih in njihovih domačih ansamblov smo bile tudi članice Ženske vokalne skupine ODA s Študentskim triom. Izvajali smo izključno Avsenikove skladbe in z našim izvajanjem smo doobra ogreli srca tamkajšnjih obiskovalcev in njihov aplavz je bil za nas največje plačilo. Prav zato smo članice skupine ODA lahko upravičeno ponosne, da smo lahko skupaj z »našimi študentskimi fanti« imele možnost pokazati svoje pevsko znanje tudi obiskovalcem te odmevne prireditve ter hkrati tudi poslušalcem Radia ORF.

Z res lepimi občutki smo se pozno zvečer vračali domov v Moravče in grela nas je misel, da smo nekaj le prispevali k tej odmevni prireditvi na Koroškem in da je naš nastop v celoti uspel, kar nam je zatrdil tudi organizator in nas že povabil na njihovo naslednjo prireditev v mesecu avgustu tega leta.

IVICA ZUPANČIČ

DPM Moravče priredil športni dan

V nedeljo, 13.2.2005, smo se mladi podeželani zbrali v deževnem jutru pred trgovino Tuš v Moravčah. Naš namen je bil izvesti športni dan v smučarskem centru Cerkno. Ker smo imeli v Moravčah deževno vreme, smo se po pogovoru odločili, da se bomo kljub vremenu odpeljali na smučanje z mislijo, da se bo vreme izboljšalo. Po prihodu v Cerkno smo smuko pričeli v spremstvu močne megle. Kljub temu nismo obupali, želeli pa smo si le razjasnitve. Kakor naročeno se nam je izpolnila skrita želja, saj nas je na smučanju pozdravilo tudi sonce, ki nas je obsijalo že po nekaj kilometrih smuke. Zadovoljni smo športni dan nadaljevali v svojem slogu. V poznem popoldnevu smo se vsi udeleženi brez poškodb povzpeli na avtobus, ki nas je pred prihodom v domači kraj odpeljal še na okrepčilo v picerijo. Zadovoljni in veseli člani smo se v Moravčah prijateljsko poslovili po uspešnem športnem dnevu v Cerknem. Z veseljem se ga bomo udeležili tudi naslednje leto.

MAJA CERAR

Dogajanje v Klubu mladih Moravče

V kratkem času od ustanovitve oktobra 2004 smo v središču dogajanja, delamo s polno paro. Prvi večji projekt je bil za pusta, ko smo v gasilskem domu Vrhpolje priredili zabavo, ki smo jo imenovali ples v maskah z živo glasbo. Obisk ni bil ravno po naših željah, a nam to ni prebralo dobre volje za nove izzive. Naš naslednji projekt je od nas zahteval veliko več. Na prireditvi ob dnevu žensk smo predstavili veseloigro Jara gospoda. Igro smo naštudirali v mesecu dni, brez kakršnih koli izkušenj, samo s trdim delom. Dobili smo ogromno pohval in čestitk. Mislimo, da smo s tem dokazali, da delujemo povezovalno. Poleg veselega druženja smo pripravljene delati na vseh področjih, ki imajo dober namen. Tako smo skupaj z društvom PM in RMD ustanovili Mladinski svet. Kaj več boste še izvedeli. Vsi mladi, ki si želite sodelovati z nami v Klubu mladih, prav lepo vabljeni!

GREGA GREGORIČ

Klan McMAČEK naselil Veliko planino

Po polletnem skavtskem delu je tudi letos končno nastopil zaslužen in dolgo pričakovan zimski tabor, ki smo ga popolnoma izkoristili na Veliki planini. V petek, 4.3. 2005, smo odšli do vznožja Velike planine, kjer smo se vkrkali v gondolo in se nekateri navdušeni, drugi malo manj, odpeljali proti vrhu. Sledila je naporna hoja s težkimi nahrbtniki po zasneženi poti (če je to bila!!) proti naši koči. Ko smo jo po dolgem iskanju le našli, smo se hitro udomačili. Pogreli smo se, nato pa prišli do ugotovitve, da smo brez vode. Tako se bomo morali zadovoljiti s snegom (saj ga je bilo več kot dovolj). V loncih smo tako nosili sneg in ga topili ter s tem obujali stare čase. Zvečer smo imeli kviz, kjer smo izločali najšibkejši člen oz. najpametnejšega in najbolj spretnega med nami. Noč je bila bolj kratka in naslednji dan smo vstali zgodaj zjutraj. Naslov našega zimovanja je bil Robinson Cruose, katerega prigode smo spremljali tekom zimovanja. Postali smo on, se postavljali v njegovo življenje in ga poskušali preživeti. Za zabavo in sprostitvev pa smo se spuščali s »šlavfi«. Bolj uradni del dneva je bil krst in sprejem novih članov, na katerem smo gledalci uživali, novi člani pa bolj ne. Popoldan smo, kot Robinson, namenili kratkemu razmisleku in počitku ter zabavnim igram. Zvečer pa je bil pohod, kjer smo ugotavljali, kako dobro poznamo drug drugega. Vsega lepega je enkrat konec. In tako se je izteklo tudi naše brodolomsko življenje na Veliki planini, v upanju, da ga bomo še kdaj doživeli!

LAURA GOTAR, foto Vlado Karažija

Skavtska dogodivščina na Otaležu

Leto je naokoli in skavti čete Friderika Baraga smo se odločili, da bomo zopet skupaj preživeli čudovit vikend.

V petek, 25.2. 2005, so nas starši odpeljali na kraj dogajanja, na zasneženi Otalež. Zbrali smo se v domu, kjer so nas pričakali voditelji, nam postregli s čajem in slaščicami ter nas seznanili s hišnim redom. Po večerji je sledil zabavni program, ki ga je pripravil vsak vod in ob njem smo se nasmejali do solz.

V zasneženo soboto smo vkorakali z jutranjo telovadbo, ki smo jo nato nadaljevali s celodnevnim pohodom na Bevkov vrh. Pot je bila dolga in naporna, vendar pa je bil zato spust z »zaklji« polnimi smrekovih vej veliko lažji in veliko hitrejši. Večer pa so nam popestrili skavti iz Cerknega, s katerimi smo si izmenjali igre, besede in skavtsko znanje.

Nedelja pa je bil poseben dan. Šli smo k sveti maši v cerkev sv. Katarine (bila je poleg našega doma) in v popoldanskih urah se nam je pridružil še naš gospod župnik. Nedeljsko popoldne smo preživeli ob čajanki in obujanju starih skavtskih spominov. Da je bil zadnji večer popoln, smo se odpravili še na pohod z baklami ter prisluhnili zgodbam. Ko je ura odbila polnoči, smo našo nedeljo zaključili. Noč je hitro minila in s seboj je prinesla ponedeljek, dan odhoda. Z jutranjo sveto mašo se je naše zimovanje zaključilo. Sledilo je še pospravljanje, pakiranje in skupinsko fotografiranje.

Poslovlili smo se od lastnika doma in se odpeljali proti domu. Ob prepevanju pesmi je pot hitro minila, prišli pa smo tudi do zaključka, da komaj čakamo na našo naslednjo skavtsko dogodivščino.

SIMONA, PETRA, TJAŠA, foto Kristina Novak

Novo v Moravčah – Mladinski svet

Pozdravljeni. V Moravčah se je že dalj časa govorilo o Mladinskem svetu in končno smo mladi naredili korak naprej in se združili. Dne, 4. 3. 2005, ob 20. uri smo se v sejni sobi zbrali predstavniki: DRUŠTVA PODEŽELSKJE MLADINE, MLADEGA FORUMA, TABORNIKOV IN SKAVTOV. Prisotna sta bila tudi Stane Ravnikar, svetnik, in Nuša Cajhen, članica KSDM. S skupnimi močmi smo oblikovali statut. Stane Ravnikar, Nuša Cajhen in mogoči bodoči člani, predstavniki skavtov, ki so bili zraven kot opazovalci, so odšli in nadalje smo ostali na sestanku samo člani ustanovnega odbora. Izvedli smo volitve. Rezultati volitev za vodstvo Mladinskega sveta Moravče so znani: predsednik: GREGA GREGORIČ (GSM 031/537-763), podpredsednik: TOMAŽ DOBNIKAR, tajnik: PETER MIKLIČ, blagajničarka: NINA JEMEC. Določili smo tudi upravni odbor (iz vsakega društva po dva člana) in nadzorni odbor (iz vsakega društva po en član). Naš sedež je na Vegovi 7, lahko nam tudi pišete. Zadovoljni, da smo končno zaorali ledino, smo ob 23. uri sestanek končali.

Prepričani smo, da bo naprej lažje. Če vas v tej zvezi karkoli zanima, so vam naše številke na voljo. Radi se bomo pogovorili. V naslednji številki MN ali pa še kako drugače se bomo spet oglasili z novicami.

Mladinski svet Moravče, GREGA GREGORIČ, predsednik

Spomladanski seminar ZPSM

Tokratnega seminarja, ki je potekal od petka 18.2.2005 do nedelje 20.2.2005, se je odeležilo okoli dvajset udeležencev iz cele Slovenije. Seveda pa so bili vsi udeleženci tudi člani društev podeželske mladine. Iz Društva podeželske mladine Moravče se nas je seminarja letos udeležilo kar pet. Seminar je potekal na Kmečkem turizmu Ploder v Šentanelu na Koroškem.

V petek smo po dolgi poti imeli samo večerjo in nato spoznavni večer. V soboto dopolne je tekla beseda o slovenskem narečju, po kosilu pa nam je predaval etnologinja ga. Brigita Rajšter. Predavala je o ljudski arhitekturi, splošnih značilnostih kmečkih hiš, ljudski prehrani, črni kuhinji, dimnici in o ljudskem verovanju. Pozno popoldan pa smo vsi odšli na tekmo v veleslalomu v bližnjo Črno na Koroškem. Za konec seminarja, pa je v nedeljo še sledil ogled Šentanela in muzeja s starim kmečkim orodjem na kmetiji Dvornik. Po kosilu pa smo se vsi ponovno razkropili po vsej Sloveniji, do naslednjega srečanja.

DPM Moravče, Nina Jemec

Občni zbor Čebelarkega društva Moravče

Redni letni zbor čebelarjev Moravske doline smo imeli 6. februarja 2005 v prostorih čebelarkega doma. Zbralo se je kar lepo število članov.

V uvodnem in pozdravnem govoru je predsednik društva Brane Peterka ml. z besedami povzel delovanje društva. Sledile so razprave na točke dnevnega reda. Poročili tajnika in blagajnika sta bili ugodno ocenjena. Kritike pa so bile izrečene na (ne)družabno življenje med čebelarji.

V nadaljevanju smo govorili o zdravju čebel, kako čebele in tudi med ohraniti zdrave v času intenzivne kmetijske proizvodnje. Bila so izrečena mnenja in protesti:

»Največja škoda je napravljena takrat, ko se v kmetijstvu ne držijo priloženih navodil o dovoljenih odmerkih. Kmetje in čebelarji bi morali biti bolj povezani. Znano je namreč, da od 100% koristi prinese čebela kmetu 70%, čebelarju pa le ostanek. Če bo šlo tako naprej, se bomo zavedali, kako pomembne so čebele za ekosistem, šele ob njihovem izumrtju. Ne dovolimo, da bi se to zgodilo!«

Čeprav je bil čebelarški kongres že leta 2003, se je dobro spomniti, kako pozitivno je vseh 95 sodelujočih držav ocenilo avtohtono kranjsko čebelo, prizadevanja slovenskih čebelarjev, njihovo ljubezen do čebele s po vsej majhni Sloveniji posejanimi čebelnjaki.

Na koncu pa še o denarni stiski, ki jo čutimo kljub visoki članarini. Imamo le dve čebelarški uniformi, želeli bi nabaviti še kakšno.

IVAN OTOLANI, Čebelarstvo društvo Moravče

Plakete PD Moravče

Člani PD Moravče so zelo aktivni. Pri svojih planinskih dejavnostih, kakor tudi pri gradnji planinskega doma. Koliko znoja je preteklo, koliko prostovoljno opravljenih ur je bilo potrebno za izgradnjo! Najbolj zaslužni člani glede na število opravljenih ur so na Občnem zboru prejeli plakete in priznanja Planinske zveze Slovenije.

Plakete PD Moravče - za delo pri Planinskem domu
BRONASTA - 300 UR SREBRNA - 600 UR

Kokalj Maks	Cerar Slavko
Poznič Lovro	Jesenšek Janez
Učakar Janez	Lavrič Brane
Vodušek Anton	Novak Jurček
Vodušek Marija	Poznič Lovro
(za prostovoljno knjigovodstvo PD)	Veseli Janez

Taborniki in zimovanje na Pohorju

Smučanje, igra, smeh, veselje, predvsem pa druženje, so nam polepšali 5 nepozabnih dni, ki smo jih preživeli na Pohorju v času od 26. – 30. januarja.

Letos se je kar 62 tabornikov udeležilo zimskega tabora, ki ga že vrsto let pripravljamo na Pohorju. Mariborska kočica je bila premajhna za vse, zato nam je oskrbnica poiskali še dodatna ležišča v večji privatni hiši, ki je v neposredni bližini le-te.

Program, ki smo ga imeli, je bil podoben programu iz prejšnjih let: jutranja telovadba, pospravljanje sob, zajtrk in nato šola smučanja, smučanje, pohodi, nočna smuka, obisk Maribora, večerja in večerni programi. No, nekaj pa je le bilo letos drugače. Mladi taborniki so pripravili presenečenje za nas starejše. Nekega večera so nas povabili v pravo gledališče. Pripravili so komedijo in nas od srca nasmejali.

Nekateri se čudijo, kako lahko preživljamo počitnice skupaj stari in mladi. Nič lažjega. Stari se pomladimo, mladi se prilagodijo, vsi skupaj pa uživamo v prijetnem druženju, se naučimo česa novega in si naberemo moči za nadaljnje delo.

MILENA SMOLNIKAR

Od oskrbnice Mariborske kočice smo dobili pismo z naslednjo vsebino (pismo hrani starešina):

Spoštovani mladi taborniki iz Moravč!

Ko ste odšli od nas, je naša kočica postala kar nekam tiha, prazna. Še sreča, da kmalu pridejo drugi obiskovalci, ki bodo pregnali tišino. Šele naslednji dan, ko ste odšli, sem odšla v kočico, kjer ste bivali mladi taborniki, da bi jo pospravila. Vsa začudena sem videla, da je vse pospravljeno, pomito, vse na svojem mestu. Povem vam, da do sedaj kaj takega še nisem doživela. Bila sem prijetno presenečena. Kočo sem le zaklenila, saj je sijala od čistoče in oddala ključ lastniku. Z lepim vedenjem in delavnostjo ste lahko vzgled vsem mladim. Zasluzite si javno pohvalo, vsi vi in vaše vodstvo.

Vedno ste dobrodošli pri nas v Mariborski kočici in če ne prej, se vidimo na zimovanju drugo leto!

Otilija in Rajko

Priznanja Planinske zveze Slovenije so prejeli:

Cerar Slavko	Srebrni znak PZS —60 let
Kos Lojzka	Srebrni znak PZS —60 let
Cerar Franc	Bronasti znak PZS —75 let
Lavrač Urša	Bronasti znak PZS —50 let
Lavrič Brane	Bronasti znak PZS —50 let
Brate Franc	Bronasti znak PZS —50 let
Smrkolj Marija	Zahvala MK PZS —5 let dela z mladimi
Jamšek Urška	Zahvala MK PZS —5 let dela z mladimi

Čestitamo

UO PD Moravče: Ante Pajk

Redni letni občni zbor PGD Moravče

Kot vsako leto je Prostovoljno gasilsko društvo Moravče je imelo redni letni občni zbor. Predsednik Ivo Peterka je v uvodu pozdravil goste, delegate GZ Moravče in člane zbora, nato je predal besedo delovnemu predsedstvu.

Delovni predsednik Vinko Stupica je po sprejetju dnevnega reda zaprosil posamezne funkcionarje društva, da podajo svoja poročila za preteklo leto.

Iz poročil je bilo razvidno, da je bilo društvo skozi vse leto zelo aktivno, predvsem na področju gasilsko športnih dejavnosti. Članice in člani so v tem letu zelo napredovali. Starejši gasilci in mladina so na našem področju posegali le po prvih mestih. Mladinska trojka Janja Juvančič, David Peterka in Matevž Povirk so se celo uvrstili na regijski kviz "Mladi in gasilstvo" ter tudi tam zasedli odlično tretje mesto.

Na vsa poročila je bila dana razprava o vseh bolj in manj perečih vprašanjih, ki močno vplivajo na razvoj gasilstva. Glede na to, da sodobni trendi zahtevajo vse več nove tehnologije in

Poročanje o delu društva.

Podelitev priznanj.

sodobnih pristopov tudi na področju gasilstva, postaja očitno, da jim v vsem ne bomo mogli slediti.

Na občnem zboru je bil prisoten tudi župan Martin Rebolj, ki je kljub vsemu v svojem govoru našel nekaj razumevanja in spodbudnih besed. Jasno je, da vse večjim zahtevam oziroma direktivam s strani države in GZS ne bo mogoče slediti brez sistemsko urejenega financiranja delovanja gasilskih operativnih enot.

Predstavljen je bil delovni in finančni plan za leto 2005, ki ga bo zaradi obsežnosti težko izpolniti brez dodatnih finančnih virov in seveda obilice dobre volje.

Sledilo je podeljevanje operativnih priznanj najzaslužnejšim operativcem, priznanj za dosežke na tekmovalnem področju in priznanj za dolgoletno delo posameznim članom.

Uradni del smo zaključili z druženjem in prijetnem klepetom ob pogostitvi.

MILAN IN KATARINA PETERC, foto: Milan Peterc

Skoki v Češnjicah pod žarometi

Če so bile lanske zimske počitnice brez snega, za letošnje to ne velja. Zima nas je obilno obdarila s snežnimi padavinami sicer še teden pred počitnicami, zato pa je bilo veselje šolarjev toliko večje.

Čeprav je bil zadnji teden v februarju v šoli precej naporen, kar se tiče preverjanja in ocenjevanja znanja, pa so si šolarji vseeno utrgali popoldneve za zimske radosti. Tudi v Češnjicah.

Cele popoldneve so Anže, Mihec, Rok, Simon in še en Anže gradili 10-metrsko skakalnico. Smučiči so ostale doma, v roke so prijeli snežne lopate, celo koš za prenašanje snega, in gradili, gradili. Bili so zelo vztrajni in vsak dan popravljali tisto, kar jim je novozapadli sneg čez noč pokvaril.

Skakalnica je bila pripravljena za nočno tekmo v soboto, 26. februarja. Obiskovalci so bili povabljeni preko plakatov, trikro so s številnimi elektro podaljški napeljali od sosedu (300 m oddaljenega!), pripravljeno je bilo ozvočenje, 2 reflektorja pa sta osvetljevala skakalnico. Glasna glasba je po celih Češnjicah oznanjala, da se tam na hribu nekaj dogaja.

Na tekmo se je prijavilo 13 tekmovalcev v dveh kategorijah: v skupini do 15 let je bilo 10 tekmovalcev, v skupini nad 15 let pa le trije, ki so tako imeli zagotovljene medalje.

Vsak tekmovalec je skočil enkrat v poskusni seriji in trikrat »zares«. Za končno uvrstitev sta štela dva najboljša skoka. Vsi tekmovalci so se dobro odrezali, čeprav se je kakšen skok končal tudi s padcem.

Med serijami smo si obiskovalci mraz preganjali s toplim čajem, odrasli tudi s kuhanim vinom, moderator pa nas je po mikrofону zabaval z duhovitimi opazkami.

Pred razglasitvijo najboljših so nas mladi organizatorji presenetili s čisto pravim ognjemetom, tako da je bila romantična podoba popolna – tema, sredi hriba osvetljena skakalnica in raznobarne rakete, ki švigajo v nebo.

Še rezultati: v mlajši kategoriji so medalje pobrali: Žiga Resnik za prvo mesto, Jan Konček za drugo mesto in Primož Šinkovec za tretje. V starejši kategoriji pa so si medalje razdelili: Sebastjan Levičnik (1 mesto), Rok Vesel (2. mesto) in Miha Groboljšek (3. mesto). Poleg medalj, sicer lesenih, so prejeli tudi sladke nagrade.

Obiskovalci smo se še malo zadržali v prijetnem klepetu, večer pa zaključili z mislijo, da se naslednje leto spet vidimo – s presenečenjem?

BOŽENA GROBOLJŠEK

Tekma v smučarskih skokih za pokal Cockta

Smučarski klub Termit Moravče je v nedeljo, 27.02.2005, organiziral tekmo v smučarskih skokih na skakalnicah na Miklavžu za pokal Cockta, katera je bila klubu v organizacijo zaupana s strani Smučarske zveze Slovenije. Tekma bi sicer morali organizirati že 17.01.2005, vendar tega zaradi izredno visokih temperatur zraka za ta letni čas, takrat ni bilo mogoče. Navedena tekma je po rangi takoj za državnim prvenstvom, zato se je na razpis odzvalo kar 16 klubov iz vse države. Tekmovalo se je v kategoriji dečkov do 10 in do 11 let, in sicer na skakalnici z doskočiščem K 22 metrov. V kategoriji dečkov do 10 let je tako tekmovalo 35 tekmovalcev, v kategoriji dečkov do 11 let pa 26 tekmovalcev. Na tem mestu je potrebno povedati, da je bilo tekmovalcev domačega kluba Termit Moravče malo, saj jih to zimo pesti zelo veliko poškodb, tako da je kar tretjina tekmovalcev s sezono za to zimo že končala.

Vsi udeleženi so se na prireditvenem prostoru zbrali ob 9. uri in po tehnični seji ob 9.30 pričeli z uradnim treningom, ob 10. uri pa opravili tudi poskusni skok. Samo tekmovanje se je nato začelo ob 11. uri, za končni rezultat pa sta v vsaki kategoriji štela oba skoka v konkurenci. Samo tekmovanje je potekalo zelo hitro, tako da so bili rezultati (objavljeni tudi na uradni spletni strani Smučarske zveze Slovenije – www.slondonordic.com), zaradi vestnega dela vseh služb, predvsem pa računske službe, kmalu znani, seveda pa so svojo vlogo odigrali tudi merilci dolžin in nenazadnje tudi delegirani sodniki.

V kategoriji dečkov do 10 let je zmagal Urh KRAJNČAN član SSK Velenje, pred Lukom ROMŠAKOM iz SK Triglav Kranj, tretje mesto pa je zasedel Domen ZUPANČIČ član SSK Alpina. Zmagovalec je dosegel tudi najdaljši skok v tej kategoriji, in sicer 22 metrov. Od domačih tekmovalcev se je najbolje uvrstil osemletni Martin CAPUDER, ki je zasedel 27. mesto.

V kategoriji dečkov do 11 let je zmagal Urban SUŠNIK član SK Tržič Trifix, drugo mesto je zasedel Nejc CERAR iz SSK Sam Ihan, tretje mesto pa je zasedel Luka OBLAK član SSK Alpina. V tej kategoriji je peto mesto zasedla deklica Barbara KLINEC članica SSK Alpina. Zmagovalec v tej kategoriji je

dosegel tudi najdaljši skok dneva, in sicer 23.5 metra. Od domačih tekmovalcev se je najbolje uvrstil Nejc BERGANT, ki je zasedel 17. mesto.

V vsaki kategoriji so prvi trije tekmovalci prijeli pokale, do vključno šestega mesta so prijeli tudi diplome, prav vsak tekmovalec pa je prejel Milkino čokolado. Omenjena priznanja so tekmovalcem podelili; poslanka v evropskem parlamentu Ljudmila Novak, poslanec v državnem zboru Franc Capuder, župan občine Moravče Martin Rebolj, predsednik Smučarskega kluba Termit Moravče Janez Prašnikar in predstavnik Smučarske zveze Slovenije Jože Trplan, ki je opravljal tudi funkcijo tehničnega delegata na tekmovanju.

Na koncu je potrebno povedati, da omenjenega tekmovanja ne bi bilo mogoče organizirati brez sponzorjev. Tako se Skakalni klub Termit Moravče zahvaljuje podjetju Termit d.d iz Drtije, podjetju Spina d.o.o iz Krašc in Janezu PRELOVŠEK za ozvočenje prireditve.

Navedena prireditve je organizacijsko in tekmovalno nedvomno uspela, kar pričajo predvsem pohvale trenerjev in tehničnega delegata, zato smo mnenja, da nam bodo tovrstna tekmovanja še zaupana v organizacijo. Na ogled teh tekem pa vse bralce vabimo že sedaj.

RAJKO GABROVEC, foto Branka Bizjan

Tekma v skokih z alpskimi smučmi v Pečah

V nedeljo, 27. 2. 2005, je na prenovljeni skakalnici v Pečah potekala tekma v skokih z alpskimi smučmi, ki je postala že kar tradicionalna. Organizator je bilo tudi tokrat KŠD Peče. Uradni začetek tekme je bil ob štirinajsti uri, tekmovalci pa so se lahko že kakšne pol ure pred uradnim začetkom prijavili. Prireditve je, kot že večkrat doslej, duhovito vodil Franc Lajevce. Ob 14h se je prireditve začela s poskusno serijo, v kateri je novo skakalnico preizkusilo vseh 46 tekmovalcev in kot novost kar dve pogumni tekmovalki. Poskusni seriji so sledile še tri tekmovalne serije, ki so odločile o zmagovalcih. Tekmovalci so tekmovali v treh kategorijah, od 15 let - 11 tekmovalcev, od 16 do 29 let - 29 tekmovalcev in »veterani«, od 30 do 100 let, kot se je pošalil voditelj - 10 tekmovalcev. Velik aplavz je požel najstarejši, dvainpetdesetletni tekmovalec. Najdlje sta skočila Jani Avbelj in Matej Šlibar, okrog 24 metrov. Ob petih se je tekma končala in prvi trije uvrščeni so dobili nagrade. Posebni nagradi sta prejeli dekleti, Ana Stenko, ki je tekmovala v kategoriji od 16 do 29 let in Pavla Lavrinc, ki je tekmovala v skupini do 15 let. Sicer nobena od njiju v svoji kategoriji ni prišla med prve tri, a sta si vseeno zaslužili nagrado za pogum in dobre rezultate. Upamo, da bosta

za zgled drugim dekletom, katerih udeležba bi bila naslednjič zelo dobrodošla. Končne razvrstitve so bile sledeče:

	do 15 let	od 16 do 29 let	od 30 let naprej
1. mesto	Jan Konček	Avbelj Jani	Matej Uštar
2. mesto	Tadej Ocepek	Matej Šlibar	Marjan Smolnikar
3. mesto	Miha Burja	Peter Lebar	Aleš Burja

Celotna prireditve je potekala dokaj gladko. Malce nam jo je zagodlo vreme, saj se je mrazu v drugi seriji pridružil še sneg, ki je kar nekaj obiskovalcev spodil na toplo. Tisti, ki živimo dovolj blizu, smo lahko zaradi dobrega ozvočenja tekmo spremljali kar iz domačih hiš, ostali pa so se greli ob kuhanem vinu ali kakšni drugi pijači, ki se je dobila pri »šanku«. Kljub mrazu je večina vztrajala in dočkala zadnje dejanje tekme, razglasitev rezultatov. Mnogi so ob zvokih narodno zabavne glasbe vztrajali celo malo dlje. Omeniti moramo tudi sponzorje te tekme, ki so prispevali nagrade ali kako drugače pomagali pri organizaciji tekme. To so: Bar Travnar, Lea bar, Mlinarstvo Rotar, Vinotoč Rizling, Pizzerija Čebelica in Bife Spina. Tudi tokrat je bilo prijetno in verjamemo, da se bomo naslednjič zbrali v še večjem številu.

AJDA LALIČ

Počitniško veselje v Zg. Javoršici

Verjetno ni otroka, ki ne bi bil vesel sneženega darila matere narave ravno v času zimskih počitnic. Tudi otroci v Zg. Javoršici niso bili izjeme. Še večje veselje do vragolij na snegu pa so dobili, ko je bila postavljena vlečnica, ki jo je že 15. leto postavil Rafko Jerman. Več kot 100 metrov dolga vrv je potekala od njegove "barake", kjer je stal motor vlečnice, pa vse do

zgornje meje travnika Antona Birka.

Vendar pa to ni prva vlečnica v naši vasi. Rafko Jerman pravi, da so že v času njegovega otroštva postavili vlečnico, ki je bila pripeta za Klinčevo hruško in je prav tako razveseljevala staro in mlado od blizu in daleč.

MATEJA KAMENŠEK,
foto Milan Trnovec

Ines pri desetih že pisateljica s prvo izdano knjigo

V tem šolskem letu se je 4.a, s svojo razredničarko Martino Končar Cerar, prijavil na literarni razpis Z domišljijo na potep založbe Smar-team. Vsi učenci so napisali in poslali svoje pravljice. V sredo, 9.marca, so se udeležili zaključne prireditve v Koloseju, kjer so se zabavali z Jernejem Kuntnerjem. Deset najboljših pravljič izmed 1435 je bilo nagrajenih. Drugo mesto je osvojila Ines Huber s pravljico Ribica Marinka in morski konjiček Marko. Pravljica je bila predstavljena ob ilustracijah dijakov Srednje oblikovne šole iz Ljubljane. V celoti bo izšla kot slikanica. Kot prav tako odlični pravljici sta bili prebrani še dve, čeprav ne nagrajeni. Prva od teh dveh je bila Oj ta prešmentana ljubezen, avtorice Patricije Marolt. Vsem želimo še veliko domišljije in čestitamo ob tako uspešnem projektu.

BETKA GORJUP

ŠOLSKI KOLEDAR

- 01. in 02. 04. 2005 – državno tekmovanje Mladi in kmetijstvo (Kulturni dom, telovadnica)
- 14. 04. 2005 – govorilne ure
- 14. 04. 2005 – območna revija mladinskih pevskih zborov v Moravčah ob 18. uri
- 15. 04. 2005 – območna revija otroških pevskih zborov v Domžalah ob 17. uri
- 19. 04. 2005 – državno tekmovanje iz Vesele šole
- 28. 04. – 02. 05. 2005 – prvomajske počitnice

Šola si v primeru objektivnih okoliščin pridržuje pravico do spremembe terminov napovedanih dejavnosti.

»Prav je, da mlajše generacije vedo, da so njihovi dedje zastavili življenja, podarjena za ta cilj!«

OOZZB Moravče in udeležencev NOB se je 26.2., udeležila svečane proslave na Oklem, spominskem kraju, kamor nas pot zanese vsako leto konec februarja. Z borci v spominih podoživljamo tragedijo, ki se je zgodila 24. 2. 1944, do tedaj prijazni vasici pridnih ljudi. Razmišljamo o dogodkih, o mladih, starejših ljudeh, za katere je bilo Oklo pred 61 leti zadnja postaja v njihovih življenjih. V hudem spopadu je padlo 57 borcev, 28 na novo mobiliziranih borcev pa so Nemci ujeli. Po boju so Nemci vse tri hiše požgali.

Organizatorji proslave so pripravili kulturni program, v katerem so nastopali učenci OŠ Ihan. Moški pevski zbor iz Moravč pod vodstvom in spremljavo s harmoniko Milana Kokalja pa je ubrano zapel partizanske pesmi. Navzoče borce in goste so pozdravili predsednik KS Ihan, predstavnik Občine Domžale, v imenu Občinske zveze borcev Domžale pa je pozdravil tov. Ivan Peterc.

Slavnostni govornik je bil evropski poslanec in predsednik ZLSD tov. Borut Pahor. Poudaril je, da bo letos Evropa praznovala 60-letnico zmage nad fašizmom. Evropa se bo v Bruslju, kakor tudi Slovenci, slovesno pripravila na 60. obletnico zmage. Nacifašizem je bil poražen. »Prav je, da mlajše generacije vedo, da so bili njihovi dedje pripravljene zastaviti življenja za ta cilj.« Poudaril je, da Evropejce opozarjajo na Auschwitz, padec fašizma in zgodovinske boje skozi stoletja, da bi si podredili Slovence. Navedel je, da so Slovenci s svojim pogumom in srčnostjo v boju uspeli. Opisal je pravo pot, za katero smo se ponovno odločili leta 1990. Slovenci danes ne bi imeli svoje države, če ne bi partizani, oziroma borci pred 60 leti prijeli za orožje in se borili. To je sporočilo, da brez partizanskega gibanja in NOB danes ne bi bili demokratična država. Slovenci moramo biti ponosni na svoje nacionalne korenine. Pomembno je, da se spomnimo na čas trpljenja, čas žalosti, vizije in poguma. Spomnil nas je na 9. maj, ko bomo praznovali z drugimi narodi Evrope obletnico zmage nad fašizmom. Slovenci smo ohranili sami svojo identiteto, tudi s puško. Izrazil je hvaležnost starejšim generacijam, borcem. Brez njih ne bi bili kot svoboden, demokratičen narod!

OOZZB Moravče, ANTE PAJK, tajnik

z etnološkimi značilnostmi

VELIKONOČNI ČAS

Velika noč je poleg božiča največji in tudi najstarejši krščanski praznik, saj njegovi začetki segajo že v 9. stoletje. Velikonočni čas traja vse od pepelnice srede pa do binkošti in se določa po lunarnem koledarju, tako da pade velika noč na prvo nedeljo po prvi pomladanski luni, torej med 22. marcem in 25. aprilom. Takrat se začne prava zelena pomlad, zato srečamo različne oblike predkrščanskih, poganskih verovanj povezanih z duhovi plodnosti in rasti, ki so zagotavljali dobro letino, družini in živini pa zdravje. Nekaj teh šeg je prevzelo krščanstvo in jih prilagodilo svojim pogledom in koledarju.

Štiridesetdnevni post so včasih ljudje bolj strogo upoštevali, je pa tudi bilo in še vedno je odvisno od pobožnosti posamezne družine. Za dneva najstrožjega posta veljata pepelnica sreda in veliki petek. Za zaključno postno jed je do sredine 20. stoletja veljala »aleluja« oziroma »vapi«, jed iz posušenih repnih olupkov skuhanih v vodi, v kateri se je kuhalo meso. Pri nekaterih hišah so jo dali na mizo na veliko noč zjutraj, preden so začeli jesti žegnane jedi. Ta jed naj bi bila spomin na veliko lakoto.

Veliki teden se začne s cvetno nedeljo, ki je spomin na slovesen Kristusov prihod v Jeruzalem in na ta dan verniki prinašajo v blagoslov butarice ali oljčne vejice. Ta krščanski praznik pa je prekril starejše, predkrščansko obredje okoli določenih vrst zelenja (grmovje, drevesa, cvetlice), ki naj bi pospeševale rast, plodnost, odganjale zle čare in bolezni ter varovale pred neurji. Na podeželju so butare večje, ker potrebujejo vejice za križce, ki jih zataknejo v njive in travnike za boljšo letino ali pa jih sežigajo pred neurjem, vendar je ta navada v zadnjih desetletjih skorajda izginila. Na velikost butare pa vpliva tudi tekmovalnost med otroci (zlasti fanti), kdo bo prinesel večjo butaro. Butarice imajo v Sloveniji različna imena in jih različno izdelujejo. V Moravški dolini so jih večinoma delali iz leskovih in vrbovih vej ter iz brinja, bršljana, pušpana, »devet lesa« in ciprese. Gor so navezali jabolka, nekateri tudi pomaranče ter pisane trakove iz krep papirja. Danes se takšne butare še pojavljajo, vendar jih izrinjajo ljubljanske butarice in oljčne vejice. Vendar tudi te tradicionalne butarice niso bile vedno enake, saj so šle skozi več razvojnih faz in so v začetku imele večji poudarek na pecivu, kot pa na zelenju, kar dokazujejo različna imena za butarico po Sloveniji. Tisti, ki nese blagoslovit butarico, dobi pirhe (pirhe, sladkarijo, pomaranče).

V velikem tednu so gospodinje temeljito očistile in pobelile hišo ter uredile njeno okolico. Temu danes pravijo spomladansko čiščenje.

Na veliki četrtek se v cerkvi, v stranskem oltarju postavi božji grob. Večina cerkva ima poslikane kulise zanj. Na ta dan zvečer med mašo utihnejo zvonovi in v tem trenutku, ko zadnjič zazvonijo, pa tudi v trenutku, ko ji na veliko soboto zvečer za vigilijo spet odvežejo, ima voda zdravilno moč. Takrat so se umivali, da bi imeli boljši vid ter lepšo in bolj zdravo kožo. Veliki petek je dan strogega posta, je tudi edini dan v letu, ko ni maše, tabernakelj je prazen, verniki pa obiskujejo božji grob.

Na veliko soboto zgodaj zjutraj je blagoslov vode in ognja. Po ogenj pridejo s posušenimi drevesnimi gobami, ponekod ga

pride iskati en za vso vas, za kar dobi pirhe. Že dopoldne pa se začne blagoslov jedil oziroma žegen, saj hodi župnik po posameznih vaseh, kjer v cerkvah ali pred kapelicami, pa tudi v določenih hišah blagoslovi velikonočne jedi. Žegen največkrat nosijo ženske, v zadnjih desetletjih tudi moški, manjše košarice s pirhi pa nosijo majhni otroci. Košara, navadno prav posebna za to priložnost, vsebuje prekajeno kuhano svinjsko meso, potico (»kovač«), hren, pirhe in oblate. Nekateri dajo noter še kruh, pomaranče, ipd. Košare so prekrite z belim prtom z izvezenimi velikonočnimi motivi (npr.: ihs, podoba velikonočnega jagneta...). Potica (okrogel kolač) po krščanski simboliki predstavlja Kristusovo trnjevo krono, hren njegovo trpljenje oz. žeblje, jajca kaplje njegove krvi, meso pa Kristusovo telo.

Eno najstarejših velikonočnih jedi so jajca oziroma pirhi, ki so jih poznali že v 13. stoletju. V krščanstvu so simbol Kristusovega vstajenja, v predkrščanskem obdobju pa so bili najnaravnejša podoba rodovitnosti in simbol izvirov življenja v pomladanskem času.

Izvirno so jih barvali rumeno ali rdeče ter dodajali različne ornamente. Kasneje so postale priljubljene še rjava, vijolična, modra, zelena barva. Za Gorenjsko so najbolj značilni naturalistični vzorci, na primer deteljica, trava, cvetovi. Včasih so uporabljali naravna barvila (npr. čebulni listi, rdeča pesa), zadnja desetletja pa čedalje bolj uporabljajo industrijska barvila in nalepke. Motivi so se v zadnjih letih tudi spremenili, poleg verskih so priljubljeni še velikonočni zajčki, piščančki in podobno.

Oblati tudi niso znani po vsej Sloveniji. V žegen jih dajejo le v vzhodnem delu Gorenjske ter ponekod na Dolenjskem in v Slovenski Istri.

V soboto zvečer je slovesna maša vigilija, kjer zopet začnejo zvoniti zvonovi, prižgejo luči.

Zgodaj zjutraj na veliko noč je vstajenjska procesija, ki poteka okrog župnijske cerkve. Na oknih hiš, mimo katerih gre, gorijo sveče. Procesija ima svoj vrstni red, kjer so razporejena bandera, župnik z monštranco pod »nebo«, pevci, ministranti in ostali verniki. Po maši sledi zajtrk iz blagoslovljenih jedi. Velika noč je družinski praznik in nekoč je veljalo, da se na ta dan ne spodobi hoditi na obiske.

Prav za obiskovanje je pa namenjen velikonočni ponedeljek. Na ta dan so se medsebojno obiskovali zlasti sorodniki, botri so birmancem nosili »pirhe« (pirhi, sladkarija, kakšen kos oblačila). Priljubljeno je bilo tudi obiskovanje raznih romarskih poti in gostiln. V Moravški dolini je ta dan zelo obiskan Sv. Miklavž, kjer maši sledi tudi druženje. Obisk je seveda precej večji, odkar je to dela prost dan. Včasih so bile priljubljene tudi igre s pirhi, in sicer turčanje, trkljanje in sekanje pirhov.

Bela nedelja ali mala velika noč je nedelja po veliki noči, ko se zajtrkuje enako kot na veliko noč. Za ta dan je tudi značilna maša zgodaj zjutraj, tradicionalna je maša na Sv. Mohorju, kjer se tudi zbere veliko število vernikov. Ime bela nedelja izvira iz starokrščanskih časov, ko so novokrščenci ves teden po veliki noči nosili belo oblačilo kot znak čistosti. Vigilija je namreč še posebej primerna za krst, saj takrat duhovnik blagoslovi krstno vodo za celo leto. Včasih se je praznovanje

zavleklo še v teden po veliki noči, bela nedelja pa je bila sklep teh praznovanj.

Literatura:

- Kuret Niko, *Praznično leto Slovencev, Ljubljana 1989.*
- Bogataj Janez, *Smo kaj šegavi?, Ljubljana 1998.*
- Slovenski etnološki leksikon, *Ljubljana 2004.*
- Ovsec Damjan J., *Velika knjiga o praznikih, Ljubljana 1993.*

MONIKA PRAŠNIKAR, absolventka etnologije in kulturne antropologije

V SPOMIN

MARTIN GRAD
iz Prikrnice

10. marca je minilo 5 let, od kar si nas zapustil. Ne smem se spomniti tega dne, ki mi je storilo toliko trpljenja in žalosti, ostala sem sama z vsemi težavami in trpljenjem. Zahvaljujem se vsem sorodnikom, ki se te spominjajo in ti prižigajo svečke.

žena Tinca, sestra in ostalo sorodstvo

*Je čas, ki da,
je čas, ki vzame,
pravijo da je čas, ki celi rane,
in je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.*

ZAHVALA

V 29. letu nas je zapustil naš ljubi mož,
oči, sin, brat in vnuk ...

PETER BRODAR
iz Kandrš 47

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjene svečke, cvetje in za vse besede tolažbe. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala duhovnikom Viktorju Primožič in Janezu Zaletel za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala pevskeemu zboru Limbar ter trobentaču Juretu. Iskreno hvala sodelavcem Gostišča Vidregar, družini Žibert, Franciju Boštinar, sošolcem in sošolkam osnovne šole, sosedom iz Plesa ter Kandrš. Še enkrat iskreno hvala vsem, ki ste ga imeli radi in se ga boste spominjali.

Žalujoci: žena Marija, Laura, Ema, družine Brodar in Rotar

*Vsa leta si delala, pošteno živela,
potem pa z boleznijo tiho zaspala.
Srce je omagalo, dih je zastal,
a spomin nate bo vedno ostal.*

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustila naša draga mama,
stara mama, prababica in tašča

FRANČIŠKA MAJDIČ
Korantova mama iz Drtije

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sodelavcem, znancem in prijateljem za izrečene besede sožalja, za darovano cvetje, sveče, sv. maše in darove za cerkvi. Posebno se zahvaljujemo bolniškemu gospodu župniku Miru Šlibarju za duhovno oskrbo v bolnišnici kot tudi na domu, za lepo opravljeno sv. mašo in pogrebni obred, zahvala tudi gospodu župniku Viktorju Primožiču za večletno duhovno oskrbo na domu. Za vso pomoč se zahvaljujemo patronažnima sestrama Kristini in Martini ter zdravniku Marjanu Dežmanu, vsem pevcem in trobentaču. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

*Srce je omagalo,
dih je zastal,
a spomin na tebe, draga mama,
bo vedno ostal.*

ZAHVALA

V 87. letu starosti je umrla naša draga žena, mama,
babica, prababica, sestra in teta

PAVLA KOVAČIČ
rojena Štefan, Srepova mama iz Krašč pri Moravčah

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče, darove za svete maše in za cerkev sv. Andreja ter številno spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se gospodu župniku za lepo opravljen obred ter pevcem za ubrano petje v cerkvi in na pokopališču. Hvala govorniku za lepe besede slovesa in izvajalcu za zaigrano melodijo. Zahvaljujemo se tudi sosedom za sodelovanje pri poslovilnem obredu.

Vsi njeni

*Tako tiho, skromno si trpel,
takšno tudi si življenje imel.
Sedaj rešen vseh si bolečin,
za tabo ostal bo lep, a boleč spomin.*

ZAHVALA

V 63.letu starosti nas je zapustil

JOŽE TRABALKO
iz Negastrna

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom sosedom prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in svete maše, posebna zahvala gre gospodu Viktorju Primožiču in vsem, ki ste nam stali ob strani.

Vsi njegovi

*Kako prazen je naš dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega glasu, smehljaja,
le sledi ostale so povsod,
tvojih pridnih rok.*

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše drage žene, mame in babice

STANKE KOROŠEC
roj. Marinšek, od Svetega Andreja

Se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in spremstvo na njeni zadnji poti. Iskrena hvala vsem, ki nam stojite ob strani in se je boste še naprej spominjali.

Vsi njeni

*Ljubil si zemljo,
ljubil si naš dom,
sedaj pa brez tebe
je prazen naš dom.*

ZAHVALA

V 72. letu je od nas nepričakovano odšel naš dragi
mož in oče

IVAN USTAR
iz Dešna

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem ter vsem, ki ste ga pospremili na zadnjo pot. Hvala za podarjene sveče, cvetje, svete maše in za vse besede tolažbe. Hvala tudi gospodu župniku Viktorju Primožiču za pogrebni obred, hvala Malči Klopčič za ganljive poslovilne besede, Jožetu Kvedru za poslovilni govor in vaščanom Dešna za lepo opravljen pokop. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste ga imeli radi.

Žalujoci: žena Ivanka, sinova Branko in Janko z družinama

Za objektivno informacijo gre

Kot bivša direktorica občinske uprave od leta 1995 do upokojitve decembra 2004 želim bralcem, predvsem pa občanom Moravč posredovati nekaj podatkov, ki bodo dopolnili županov uvodnik v drugi letošnji številki občinskega časopisa.

Očitno je še vedno na tapeti uprava kot eden od glavnih krivcev za pomanjkanje denarja v občinskem proračunu (čeprav si ni sama določala plač), vsaj tako je moč razbrati iz županovega pisanja.

Dejstva pa so taka:

Nadure: lani je 7 delavcev uprave (pretežno do avgusta) opravilo 321 nadur, kar zneso 706.000,00 tolarjev bruto. Več kot pol nadur je bilo opravljenih zaradi sila zamudnih obrazcev za povračilo škode po suši v letu 2003, ki so morali za 400 kmetov biti pravočasno napisani (sodelovala je tudi KSS), popravljeni, podpisani, dopolnjeni in odposlani, saj sicer kmetje ne bi dobili denarja. Dela ni bilo mogoče opraviti ob drugem rednem delu v delovnem času, ampak je uprava delala tudi ob sobotah in nedeljah, čeprav so bile izplačane »navadne nadure« in ne nedeljske. Bistven podatek, ki manjka v županovi navedbi glede nadur pa je, da smo – tako kot druge občine – tudi mi poslali zahtevek za refundacijo in je država vrnila v občinski proračun 382.000,00 tolarjev. **Torej je znesek za plačilo nadur bistveno nižji.** Sicer pa so bile vse nadure dogovorjene in odobrene od županje in podžupana, ki sta se sama prepričala, da pri takem obsegu dela in številu delavcev, ki delajo neposredno v upravi, ni mogoče vsega dela opraviti v rednem delovnem času (četudi bi izpustili kavo ali malico!). Razen za potrebe kmetijstva so bile nadure opravljene še zaradi zahteve Računskega sodišča, kamor smo morali v osmih dneh poslati dva fascikla gradiva in poročil, udeležbe na raznih sejah občinskih organov (OS, odborov, komisij, ker so seje praviloma vedno popoldne ali zvečer) in na različnih sestankih projektnih svetov oz. delovnih dogovorih v zvezi z medobčinskim sodelovanjem. O vsem obstaja točna evidenca, odobreni predlogi in ne nazadnje tudi knjiga prihodov in odhodov z dela od leta 2001, iz katere je razvidno tudi, da veliko število nadurnega dela sploh ni obračunanega oz. predlaganega v izplačilo. **Glede sredstev za stimulacijo pa tole:** menim, da je župan eden redkih (če že ne edini), ki je ta sredstva ukinil, čeprav so mesečno znašala le okoli 57.000,00 tolarjev bruto za vseh 10 zaposlenih delavcev in je odstotek za to predviden z republiški predpisi.

Koliko bo občina prihranila s tem, da je župan zmanjšal uporabo mobilnih telefonov, bo pokazal čas, saj iz dosedanjega dela vem, da se večina izvajalcev, s katerimi sta sodelovala delavca uprave, oglašja zaradi narave dela (teren) v veliki meri na mobilni telefon. Ima pa seveda župan vso pravico, da se za to odloči, čeprav vem, da stroški za ta telefona večinoma niso dosegali, kaj šele presejali stroškov za podobne delokroge na drugih primerljivih občinah. Bodo klici s stacionarnega telefona na mobilnik cenejši? Ali pa bodo ukinjeni tudi ti in ne bo potrebne medsebojne delavne komunikacije? V informacijski dobi?!

Zgolj zaradi objektivne informiranosti davkoplačevalcev pa moram napisati tudi, kako je s porabljenim denarjem za plače, ker ne drži, da »so tudi to proračunsko postavko prekoračili«, kot je zapisal župan. To ni res! V lanskem proračunu je občinski svet na postavki 0120 zagotovil za plače 48.319.000,00 tolarjev bruto za 10 delavcev uprave. Župan je nato z rebalansom to postavko zmanjšal na 45.806.000,00 tolarjev in se je očitno pri zniževanju sredstev uštel za dobrih 700.000,00 tolarjev, ki jih je prerazporedil na druge postavke. Plače se v tem obdobju niso spremenile (govorim za prvih 11 mesecev, ko sem bila še zaposlena), predvidevam pa, da je župan kot odredbodajalec (tako kot vsi dosedajši) mesečno podpisal obračunske liste, preden so šli v izplačilo. V izogib šikaniranju delavcev uprave izjavljam, da sem podatke povzela po Uradnem vestniku Občine Moravče oz. gradivu za svet, ki sem si ga ogledala pri enem od prejemnikov le-tega.

Še tole: ne drži županova trditev, da večina okoliških občin tiska občinski časopis v črno-beli tehniki. Sodelovala sem pri »rojstvu« in »razvoju« časopisa, ki je nedvomno bogata kronika občine tudi za zanamce in menim, da bi bil to velik korak nazaj in prav nasprotno, kot si prizadevajo številne druge občine.

Glede županovega »Seznanjam vas še« pa: ne župan in ne nova direktorica občinske uprave se nista pozanimala, zakaj še ni nove sistemizacije in odloka o organizaciji občinske uprave. Seveda: najlažje je enostransko objaviti informacijo tako, da čim bolj vžge. Prepričana pa sem, da smo delavci uprave kljub temu po najboljših močeh opravljali svoje delo. Vendar o tem ne bom polemizirala preko časopisa. Vsekakor pa bi bilo korektno, da si župan pred navajanjem nepopolnih oz. netočnih podatkov pridobi ustrezne informacije in pregleda obstoječo dokumentacijo, če namen teh informacij ni zgolj premišljeno in načrtno zavajanje občanov in nabiranje volilnih glasov. To velja tako za občinski časopis, kakor tudi za druge medije.

SONJA VRAZ, Ljubljana

Ima župan pravico uničiti ponos občine Moravče?

Ob prebiranju slovenske zgodovine in literature (seveda, kdor jo bere) zasledimo veliko primerov malega slovenskega človeka, ki je bil dostikrat v položaju, ko ni imel ničesar, ohranil pa je svoj ponos. S to številko Novic iz Moravske doline pa smo priča izgubljenemu ponosu občine Moravče, kajti naš časopis, tak kot je bil do sedaj, je resnično bil ponos občini. Ampak če nekdo hoče pokazati svojo moč oblasti, ne bo poslušal nikogar, niti strokovnih mnenj in ne občinskega sveta, ki ima pravico odločanja, kajti mora obveljati njegova, ker se je pač tako odločil (ali pa mu je kdo tako naročil) in tako potepta tudi ponos. Članice uredniškega odbora, kakor tudi naši predhodniki, se za časopis nismo trudili iz koristljubja, saj dostikrat še za stroške ne dobimo, ampak iz veselja in ponosa, da lahko bralcem ponudimo nekaj lepega in kvalitetnega, kar z veseljem vzamejo v roke še tudi čez več let in ker se zavedamo, da je časopis odraz kulture kraja. Sedaj od vsega tega ni ostalo nič...

Francka Toman, Limbarska gora

PRODNIK

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE, PRODNIK d.o.o.

Zbiranje in odvoz nevarnih odpadkov

Obveščamo vas, da bomo v občini Moravče v torek, dne 12.04.2005 izvedli zbiranje in odvoz nevarnih odpadkov iz gospodinjstev.

Nevarne odpadke iz gospodinjstev bomo dne, 12.04.2005 sprejemali:

- od 14.00 do 15.30 ure Peče pri gasilnem domu
- od 15.30 do 17.00 ure Moravče pri Kulturnem domu
- od 17.00 do 18.30 ure Krašče pri gasilnem domu

Med nevarne odpadke sodijo: akumulatorji, baterije, zdravila, pesticidi, barve, laki, kozmetika, svetila in gume osebnih avtomobilov.

PA BREZ ZAMERE

Za priznanje potrebno bo kaj več storiti, ni bilo dovolj boga vrniti!

Uh, uh se nam mudi, leto ima le 365 dni, a po volitvah že smrdi.

AVTOSERVIS

PLANINC d.o.o.

Vrhpolje 43, Moravče
Tel.: 01/723-13-38
GSM: 041/686-509

VULKANIZERSTVO

prodaja, premontaža, centriranje in hranjenje gum

Delavni čas: od ponedeljka do petka 7.00 - 19.00
sobota 7.00 - 13.00

info@avtoservis-planinc.com www.avtoservis-planinc.com

15. marec je datum, ko lahko zamenjate zimske gume za letne, zato pri Avtoservisu Planinc nudimo:

- ugodne cene letnih pnevmatik različnih proizvajalcev in cenovnih razredov,
- brezplačno montažo in centriranje pri nas kupljenih pnevmatik,
- pripravo motornega kolesa za motoristično sezono,
- motoristične gume proizvajalcev: METZELER, BRIDGESTONE, DUNLOP, MICHELIN,
- premontažo in centriranje motorističnih gum na elektronskem stroju.

AVTOŠOLA LONČAR d.o.o.

Slamnikarska 1a, 1230 Domžale
pri stanovanjskem objektu KRIZANT (bivši Toko)
oz. za kitajsko restavracijo v Domžalah

Marko: 041/785-735, Barbara: 031/
209-501, Janez: 041/697-971,
Milan 031/303-033

Tečaj CPP 18. april ob 18. uri
v aprilu in maju tečaji za traktoriste

SPINA

Kupujte dobro,
kupujte blago slovenskih proizvajalcev,
kupujte v SPININIH trgovinah.

NOVO NOVO NOVO

Prodaja gospodinjskega plina v jeklenkah.
Vsem kupcem želimo lepe velikonočne praznike,
vsem materam pa čestitamo za materinski dan.

<http://www.spina-doo.si>

Mercator

sliko pleskarstvo^o

PIRC

Matej Pirc s.p.
gsm 041-647-602
Stegne 11
1251 Moravče
www.slikopleskarstvo-pirc.com

- prekrivanje streh,
- kleparska dela,
- montaža strešnih oken

stavbno kleparstvo

Robi Jančar s.p.
Vrhpolje 5, 1251 Moravče
gsm. 041 352 057

Delovni čas: 8. - 12. in 12.30 - 16.,
vsako drugo in četrto
soboto v mesecu 8. - 12.
Tel./fax.: 01/7212-983,
041/611-855

VRHOVEC - Vir - Bukovčeva c. 17c

Bliža se pomlad, zato poskrbimo za lepše, čistejše, predvsem pa varnejše okolje. Za vaše odsluženo ali zavrženo vozilo vam nudimo odvoz, razgradnjo in ureditev dokumentov ter potrdila za odjavo vozila.

Da pa ne boste hodili peš, vam ugodno nudimo nakup rabljenih vozil ter po 15.3. tudi nakup in montažo kolesnih obročev ter pnevmatik.

LESENE BALKONSKESKE IN VRTNE OGRAJE

MIRAN HROVAT s.p.
Jarčeva ulica 23, 1230 Domžale
Delavnica: Gradišče pri Lukovici
GSM: 041/829-417

Nudimo:

- več kot trideset modelov balkonskih ograj
- različne vrtno ograje (možnost impregnacije)
- možnost izdelave iz vašega lesa
- barvanje in montažo

sam

Dtopdom

skupina

AKCIJSKA PRODAJA V TRGOVINAH SAM

Od 21.3. Do 2.4.2005

Timbitop 25/Izosek 25
Vobitekt SV/4-60
Izotem V4
Izotekt V3 Standard

DODATNI 5% POPUST

POROTHERM

DODATNI 6% POPUST

Viadur
Vilaplan

DODATNI 10% POPUST

Silikatna opeka

DODATNI 10% POPUST

Hidratizirano apno
Gašeno apno
Maltit osnovni
Maltit zaključni

DODATNI 5% POPUST

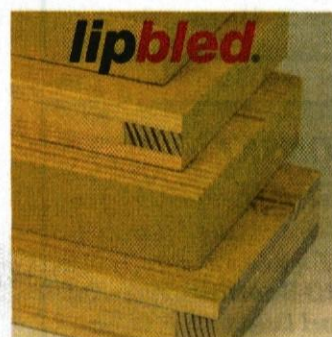
Prednapete opečne
preklade

DODATNI 3% POPUST

Uzin PE 360
Uzin NC 150
Uzin Fliesurit

DODATNI 3% POPUST

Opažne plošče

DODATNI 5% POPUST

Adheziv
Kemakol

DODATNI 10% POPUST

Elastosil 34

DODATNI 5% POPUST

Dtopdom ZA MALE IN VELIKE MOJSTRE

SAM d.o.o. Domžale, Preserska cesta 1, 1235 Radomlje

PC SAM JARŠE - Preserska cesta 1, Zg. Jarše, 1235 Radomlje

tel.: 01/729 88 00, 729 88 01, 729 88 02, 729 88 03; fax: 01/729 88 32

PE STRANJE - Zg. Stranje 1a, 1242 Stahovica

tel.: 01/729 62 82, 729 62 83; fax: 01/729 62 85